

Χανιώτικα νέα
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 25 Απριλίου 2015

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ / ΒΙΒΛΙΑ / ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΑΥΡΟΣ ΨΑΡΟΥΔΑΚΗΣ

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Χανιώτικα μνημεία της Πύθης

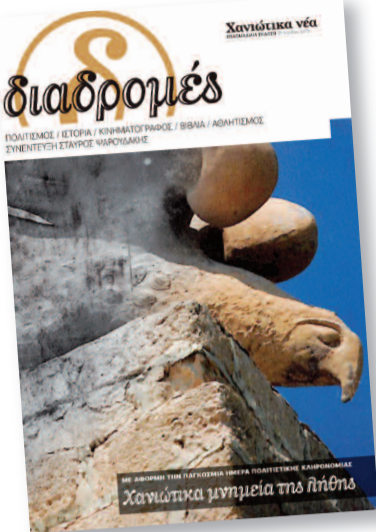
diadromes@haniotika-nea.gr

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

editorial

Μποτε ευλογία και άλλοτε κατάρα, η λήθη μπορεί να γιατρέψει ή έστω να καταλαγιάσει τις πληγές της ψυχής όμως ενίοτε επιτρέπει στην ιστορία να επαναλαμβάνει τα πιο φριχτά της λάθη.

Στο ερώτημα εάν κάποια μνημεία που έχουν τη δική τους “μελανή” ιστορία πρέπει να “εξαφανίζονται” από τον χάρτη ή να παραμένουν στη θέση τους επιχειρούμε να απαντήσουμε στο σημερινό μας τεύχος παρουσιάζοντας τρία από τα “χαμένα” μνημεία του τόπου μας: Το “Γερμανικό πουλί”, τον ανδριάντα του Πρίγκιπα Γεωργίου και το άγαλμα της Ελευθερίας στο Ακρωτήρι.

Φωτ. εξωφύλλου: Λεπτομέρεια από το “Γερμανικό Πουλί”.

25/4

Μάρκος

26/4

Γλαφύρα,

Μυροφόρα

29/4

Ιάσσνας,

Πάτρα

30/4

Αργυρή,

Μαλαματή,

Ιάκωβος

1/5

Ιερεμίας,

Δώρα,

Τάμαρα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 - 7 ~ Πολιτισμός, σινεμά, σερφαρίσματα

σελ. 8 - 9 ~ Χανιώτικα μνημεία της Πλήθης

σελ. 10 ~ Συνέντευξη με τον Σταύρο Ψαρουδάκη

σελ. 11 ~ Βιβλία

σελ. 12 ~ Παιδότοπος

σελ. 13 ~ Τα “Ευαγγελικά”

σελ. 14 - 15 ~ Αφιέρωμα στους Τζούνιορ

σελ. 16 ~ Υγεία & Βότανα

No. 458

Φανταστικό μουσείο

Giovanni Battista Falda, “Le Fontane Ne' Palazzi e Ne' Giardini di Roma, con li Loro Prospetti et Ornamenti”, 1691, Αποψη της Acqua Paola στο Τζιανικόλο λόφο στη Ρώμη.

Επιμέλεια: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

Ο πιστός που κατακλύζεται με δέος εισερχόμενος σήμερα στο ταφικό παρεκκλήσιο του Πάπα Παύλου Ε' της οικογενείας των Μποργκέζε στη βασιλική της Santa Maria Maggiore στη Ρώμη διερωτάται δικαίως πώς κατάφερε ο πάπας να αποφύγει τη λαϊκή κατακραυγή και να χρηματοδοτήσει με κεφάλαια της Αποστολικής Κάμαρας ένα πολυδάπανο ιδιωτικό έργο, το οποίο λόγω μεγέθους και των πανάκριβων υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή του, στο τέλος κόστισε τα τετραπλάσια από το παρεκκλήσι του προκατόχου του Σίξτου Ε', και συνολικά όσο μαζί η πρόσοψη και ο κυρίως ναός του νέου Αγίου Πέτρου, η απάντηση πρέπει κατά πάσα πιθανότητα να αναζητηθεί στην καλομελετημένη κοινωνική πολιτική του Παύλου Ε'.

Όσο απρόσεκτος υπήρξε ενίοτε ο πάπας σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, τόσο εξυπνότερος αποδείχθηκε σε ζητήματα εσωτερικής ανάπτυξης και κοινωνικής πρόνοιας.

Και μπορεί ο Παυλος Ε' να έθεσε με τον αποκάλυπτο νεποτισμό και με τις πολυπληθείς και δαπανηρές πολιτιστικές του χορηγίες νέα, απλοϊστά για την εποχή του πρότυπα όσον αφορούσε τη διάθεση των κρατικών κονδυλίων, ωστόσο ήξερε να συγκαλύπτει τα ιδιότελή κίνητρά του κάτω από ένα πέπλο ανιδιοτέλειας, ευσέβειας και φιλανθρωπίας.

Περίτρην απόδειξη της επιτυχίας των σχεδίων του, αφενός να ικανοποιήσει την αξίωση της οικογενείας του για αυλική φινέτσα, πολυτελείς ανέσεις και κλιδή, και αφετέρου να αποφύγει τυκόν σκληρή κριτική της κοινής γνώμης της Ρώμης για τις επιλογές του, αποτελεί το γεγονός, ότι στα 1621, όταν κοινοποιήθηκε ο θάνατός του, οι μάζες συνέρρεαν σε κύματα στον Άγιο Πέτρο για το στερνό αποχαιρετισμό τους στον αγαπημένο τους “padre degli roveri”

Το προσωνόμιο του “πατέρα των φτωχών”, χρωστούσε ο πάπας-Μποργκέζε διόλου τυχαία στη φήμη που τον συνό-

δευε ως ακατάβλητου και ακούραστου ηγεμόνα του εκκλησιαστικού κράτους και της ηρωτεύουσάς του Ρώμης.

Κατά τη διάρκεια της θητείας του έριξε ιδιαίτερο βάρος στο να κρατηθούν οι τιμές για το βασικό καταναλωτικό αγαθό, το ψωμί, σε προσιτά για τον απλό λαό επίπεδα, διέθετε επισιώς σημαντικά χρηματικά ποσά σε αγαθοεργίες, και έλαβε μέτρα για τη βελτίωση του δικτύου ύδρευσης της Ρώμης.

Η μεγαλοπρεπής κρίση με την επωνομασία Acqua Paola, ορθώνεται ακόμα και σήμερα στον Τζιανικόλο λόφο ως μνημειώδης μάρτυρας των ουρμπανιστικών, βελτιωτικών μέτρων του Παύλου Ε'.

Το υδραγωγείο αυτό που αντλούσε νερό από μία λίμνη εκτός των τειχών της πόλης, προοριζόταν πρωτίστως για την πάροχο ύδατος καλής ποιότητας στις φτωχογειτονιές γύρω από το Τραστέβερε. Εξί ιωνικοί κίονες από γρανίτη, με προέλευση την παλαιά βασιλική του Αγίου Πέτρου περιβάλλον δύο μικρότερα και τρία μεγαλύτερα ανοίγματα, από τα οποίες το νερό ξεπηδούσε σχηματίζοντας μικρούς πίδακες. Στα συμφραζόμενά μας ωστόσο, ιδιαίτερης μνείας χρήζει η πελώρια επιγραφή του υπερώου με την αναφορά στον πάπα-χορηγό και την εντίκουλα (το ναϊσκό) που το επιστέφει, με αγγέλους να κραδάνουν θριαμβευτικά το οικόσημο των Μποργκέζε.

Στα μάτια του θεατή εκτυλίσσεται μια ανενδοίαστη, αποκάλυπτη προπαγανδιστική αυτοεξύμνηση του γένους των Μποργκέζε, η οποία ωστόσο λαμβάνοντας υπόψιν το φιλανθρωπικό χαρακτήρα του έργου αυτού κοινωνικής πρόνοιας, δε μοιάζει να φοβάται την άσκηση οιασδήποτε κριτικής. Καθώς, οικογενειακή προπαγάνδα και προώθηση των ημετέρων και των συγγενών, γίνονται ανεκτί στη Ρώμη του 17ου αιώνα από τις πλατείες λαϊκές μάζες, στο βαθμό που ο μονάρχης δεν παραμελούσε παράλληλα τη θεία και απαράβατη εντολή της ενίσχυσης και προστασίας των απόρων.

Εβδομαδιαίο ένθετο της εφημερίδας “Χανιώτικα νέα”

ΙΔΡΥΤΗΣ:
Γιάννης ΓαρεδάκηςΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Έλια ΚουμλίΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Γιώργος Δρακάκης
Γιώργος Κώνστας
Γιάννης Λυβιάκης
Δημήτρης Μαριδάκης
Μανώλης Μαρκαντωνάκης
Γιάννα Μαρουλοσπίρακη
Μαρία Μυστακίδου
Γιώργος Σταυριανουδάκης
Ελένη ΦουντουλάκηΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
Δημήτρης Δαμασκηνός
Βαγγέλης Κακατσάκης
Γιάννης Καλογερόπουλος
Ασπασία Κοκολογιάννη
Σάκης Κουβάτσος
Μανώλης Μανουσάκας
Φανή Μαραγκάκη
Μιχάλης ΧατζηδάκηςΣΧΕΔΙΑΣΗ:
Νίκος ΚοσμάδηςΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:
Γεωργία Αδικημενάκη
Δέσποινα Βάλλα
Νίκη Ξυφανταράκη
Ελένη ΣταυρίδουΔΙΟΡΘΩΣΗ:
Βαγγέλης Βεργανέλας
Νεκτάριος Κακατσάκης
Αντώνης Φραγκιαδάκης

ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Εορταστική εκδήλωση Μουσικών Σχολείων όλης της Κρήτης

Το Μουσικό Σχολείο Χανίων διοργανώνει μεγάλη συναυλία τη συμμετοχή των Μουσικών Σχολείων της Περιφέρειας Κρήτης (Ηρακλείου, Ρεθύμνου και Χανίων), τη Δευτέρα 27 Απριλίου και ώρα 5:30μ.μ. στην Αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου Χανίων.

Το κάθε Μουσικό Σχολείο θα παρουσιάσει πρόγραμμα το οποίο θα περιλαμβάνει έργα κλασικού και σύγχρονου ρεπερτορίου, καθώς και παραδοσιακές μουσικές της Ελλάδας. Η συναυλία εντάσσεται στον ευρύτερο κύκλο των "Εορτίων Μουσικών Σχολείων 2015" (κοινοτών εκδηλώσεων των Μουσικών Σχολείων ανά περιφέρεια) που προτείνει πανελλαδικά η Καλλιτεχνική Επιτροπή Μουσικών Σχολείων του Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ. για δεύτερη συνεχή χρονιά. Στόχος των συγκεκριμένων εκδηλώσεων αποτελεί η ανάδειξη και προβολή του παιδαγωγικού και καλλιτεχνικού έργου των Μουσικών Σχολείων σε ποικίλους τομείς μουσικής και, γενικότερα, καλλιτεχνικής δημιουργίας και σε ποικίλα πεδία μουσικού ρεπερτορίου. Στόχος, επίσης, είναι η ενίσχυση του πνεύμα-

τος και των δράσεων καλλιτεχνικής και παιδαγωγικής συνεργασίας μεταξύ των μουσικών σχολείων της χώρας αλλά και η δημιουργία, για δεύτερη συνεχή χρονιά, ενός νέου θεσμού μέσω του οποίου τα Μουσικά Σχολεία θα αποκτήσουν έναν ανοιχτό διάλογο επικοινωνίας με την τοπική κοινωνία. Συνδιοργανωτές: Περιφέρεια Κρήτης - Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, Πνευματικό Κέντρο Χανίων, Δήμος Χανίων, Περιφερειακή Διεύθυνση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκ/σης Κρήτης, Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Χανίων. Η συναυλία είναι αφιερωμένη στη μνήμη του Βαγγέλη Γιακουμάκη. Είσοδος ελεύθερη.

“ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ ΨΕΥΔΑΙΣΘΗΣΗ”

Εκθεση ζωγραφικής του Γιώργου Αυγέρου

Τα εγκαίνια της έκθεσης ζωγραφικής του Γιώργου Αυγέρου, με τίτλο "Εικόνα και ψευδαίσθηση", θα γίνουν σήμερα Σάββατο στην Αίθουσα Τέχνης "Β. Μυλωνογιάννη" (Χαρ. Τρικούπη 14), από 7 έως 10 το βράδυ. Η έκθεση θα διαρκέσει έως 13 Μαΐου και θα είναι ανοιχτή 11π.μ. - 1μ.μ. και 6μ.μ.- 9μ.μ. καθημερινά εκτός Κυριακής. «Συνθέσεις με ονειρικά και αφηγηματικά τοπία -σ' ένα παιχνίδι του φωτός με τις σκιές- που υπαινίσσονται αυτό που δεν είναι παρόν. Οι απεικονίσεις αυτές παραπλανούν τις αισθήσεις παρουσιάζοντας έναν κόσμο οικείο, αλλά συγχρόνως απόμακρο και μυστηριώδη, παρασύρον-

τάς μας σε μια άλλη πραγματικότητα. Ψευδαισθήσεις της τρίτης διάστασης μέσα σε δάση από έλατα και δρυς όπου το βλέμμα του θεατή παγιδεύεται σ' ένα παραμυθένιο ταξίδι σαν αυτό της Αλίκης στη χώρα των θαυμάτων» αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση. Ο Γιώργος Αυγέρος γεννήθηκε στα Χανιά το 1953. Μετά από ελεύθερες σπουδές σε Αθήνα και Παρίσι εγκαθίσταται μόνιμα στα Χανιά όπου για μεγάλο χρονικό διάστημα δουλεύει γλυπτά και κατασκευές, εκθέτοντας σε γνωστές γκαλερί της πρωτεύουσας. Τα τελευταία χρόνια κυριαρχεί στη δουλειά του η ζωγραφική σε συνδυασμό ενίοτε με το ανάγλυφο στοιχείο και την κατασκευή.

ΣΤΟ ΝΕΩΡΙΟ ΜΟΡΟ

Παρουσίαση βιβλίου του Λευτέρη Ζούρου

Η παρουσίαση του βιβλίου "Σε αναζήτηση σκοπού σε ένα κόσμο χωρίς σκοπό - Σκέψεις για μία ρεαλιστική ηθική" (Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης), του Λευτέρη Ζούρου, θα γίνει την Τετάρτη 29 Απριλίου στις 8:30μ.μ. στο Νεώριο Μόρο. Θα μιλήσουν ο Γιώργος Καμβυσέλλης συγγραφέας, ο Γιάννης Βουρδουμπάς καθηγητής εφαρμογών στο Τμήμα Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος του ΤΕΙ Κρήτης, ο Μανώλης Δαφέρμος αναπληρωτής καθηγητής Επιστημολογίας της Ψυχολογίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και ο συγγραφέας του βιβλίου Λευτέρης Ζούρος, ομότιμος καθηγητής Βιολογίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών. Τη συζήτηση θα συντονίσει ο Γιώργος Καμβυσέλλης και η είσοδος είναι ελεύθερη. Την εκδήλωση διοργανώνουν ο Ιστιοπλοϊκός Όμιλος Χανίων, οι Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης και το Βιβλιοπωλείο "Τυποβιβλιοχαρτεμπορική".

ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

Εκθεση Φοιτητικού Διαγωνισμού Φωτογραφίας

Τα εγκαίνια της έκθεσης του Φοιτητικού Διαγωνισμού Φωτογραφίας "Χανιά, μια Πόλη για Φοιτητές" θα γίνουν σήμερα Σάββατο στις 8μ.μ., στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, Μεγάλο Αρσενάλι, όπου θα γίνει και η απονομή των βραβείων. Οι φωτογραφίες επελέγησαν από την κριτική επιτροπή του διαγωνισμού, που την αποτελούσαν οι Μιχάλης Καλαϊτζάκης, φωτογράφος - Νεκτάριος Πόγκας, φωτογράφος - Αλέξης Αλεξίου, φωτογράφος - Βιργινία Λαχανά, ερασιτέχνης φωτογράφος - Βασίλης Κοζωνάκης, φωτογράφος. Η έκθεση θα είναι ανοιχτή καθημερινά από σήμερα Σάββατο έως την Πέμπτη 30 Απριλίου, 7μ.μ. - 10μ.μ. Διοργάνωση: Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (Μ.Α.Ι.Χ.). Συνεργαζόμενοι φορείς: Δήμος Χανίων - Πολυτεχνείο Κρήτης - Σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών - Τ.Ε.Ι. Κρήτης - Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου.

ΓΙΑ ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Μικρασιατικό γλέντι από τον "Άγιο Πολύκαρπο"

Μικρασιατικό γλέντι διοργανώνει η Αδελφότητα Μικρασιατών Ν. Χανίων "Ο Άγιος Πολύκαρπος" σήμερα Σάββατο στις 8:30μ.μ., στο κέντρο "Κανάρια" στον Κουμπέ, με πλήρες μενού και με λαϊκά - μικρασιατικά τραγούδια και χορούς. Συμμετέχουν μουσικά οι Γιάννης Μελαμπιανάκης, Αρετούσα (Δήμητρα Λιγοψυχάκη), Μανώλης Σταγάκης, Ευριπίδης. Χορεύουν ο Χορευτικός Όμιλος Χανίων "Αροδαμός", ο Σύλλογος Ποντίων Χανίων "Η Ρωμανία" και παραδοσιακά ανατολικά οι Μάραλυ Ζαχίρ και Περγλ Ρακς. Τα έσοδα θα διατεθούν για την αξιοποίηση και τον εξοπλισμό της Μικρασιατικής Στέγης Πολιτισμού και του Μουσείου της Αδελφότητας. Όσοι επιθυμούν να βοηθήσουν με οποιονδήποτε τρόπο για την επίτευξη του στόχου μας, μπορούν να επικοινωνήσουν στα εξής τηλέφωνα: Στέλλα Γκοζάνη - Χαριτάκη 6972227065, Κυριάκος Μπαλής 6942434680, Δημήτρης Αναγνωστόπουλος 6973321909. (Τιμή εισόδου 15 ευρώ και για τα παιδιά μέχρι δώδεκα ετών 10 ευρώ).

ΣΤΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΣΠΙΤΙ

Γιορτή νερατζιού

Γιορτή για το νεράτζι διοργανώνει ο Πολιτιστικός Εξωραϊστικός Σύλλογος Σούδας, στο πλαίσιο των παραδοσιακών του εκδηλώσεων. Η γιορτή θα γίνει σήμερα Σάββατο στις 5 το απόγευμα στην αυλή του Κρητικού Παραδοσιακού Σπιτιού στη Σούδα, όπου θα παρουσιαστεί η διαδικασία παρασκευής ανθόνερου και γλυκών από άνθη νερατζιάς, νεράτζια και άλλα εσπεριδοειδή.

Κινηματογράφος

CHILD 44

ΑΤΤΙΚΟΝ

(χειμερινό) Τηλ.: 2821027717

Εως και Τετάρτη 29/04
"CHILD 44"

Καθημερινά: 7.45 & 10.15 μ.μ.

(Εβδομαδιαίο Αφιέρωμα στο Γούντι Άλεν)

Παρασκευή 24/4
"ΣΤΗ ΡΩΜΗ ΜΕ ΑΓΑΠΗ"

Προβολές: 8.30 & 10.30 μ.μ.

Σάββατο 25/4
"ΜΑΓΕΙΑ ΣΤΟ ΣΕΛΗΝΟΦΩΣ"

Προβολές: 8.30 & 10.30 μ.μ.

Κυριακή 26/4
"ΜΙΚΡΟΠΑΤΕΩΝΕΣ"

Προβολές: 8.30 & 10.30 μ.μ.

Δευτέρα 27 έως και 29/4
"ΕΛΑΤΕ ΝΑ ΠΑΡΕΤΕ ΤΟΝ ΚΑΦΕ Σ' ΕΜΑΣ"

Προβολές: 8.30 & 10.30 μ.μ.

ΣΤΗ ΡΩΜΗ ΜΕ ΑΓΑΠΗ

ΑΝΑΡΧΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΣ

Τηλ.: 2821051850-1

"ΑΝΑΡΧΙΑ"

Καθημερινά & Σαββατοκύριακο:
8.30 και 10.30 μ.μ.

"ΜΑΧΗΤΕΣ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ 7"

Καθημερινά: 8 και 10.30 μ.μ.
Σάββατο: 5.30, 8 & 10.30
Κυριακή: 8 & 10.30 μ.μ."LURK: ΠΑΡΑΜΟΝΕΥΟΝΤΑΣ
ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΙΑ"Καθημερινά & Σαββατοκύριακο:
8.30 & 10.30 μ.μ.

"ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΔΙΩΞΗ"

Καθημερινά & Σαββατοκύριακο:
8.30 και 10.30 μ.μ."ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΑ" (μεταγλωτ.)
Σαββατοκύριακο: 6.30 μ.μ."ΣΟΝ, ΤΟ ΠΡΟΒΑΤΟ: Η ΤΑΙΝΙΑ"
(μεταγλ.) Σαββατοκύριακο: 5 μ.μ."ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ"
(μεταγλ.) Σαββατοκύριακο: 5 μ.μ."ANNIE" (μεταγλ.)
Σαββατοκύριακο: 6.30 μ.μ.LURK:
ΠΑΡΑΜΟΝΕΥΟΝΤΑΣ
ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΙΑΜΑΧΗΤΕΣ
ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ 7ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ
ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ

ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΔΙΩΞΗ

STER CINEMAS
(MEGA PLACE)

Τηλ.: 2821057757-8-9

"ΑΝΑΡΧΙΑ"

ΑΙΘ. 3 Καθημερινά: 8 & 10.30 μ.μ.

"ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ"

ΑΙΘ. 2 Καθημερινά: 10.30 μ.μ.

"ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΔΙΩΞΗ"

ΑΙΘ. 1 Κυριακή έως Τετάρτη: 10 μ.μ.

"ΟΙ ΜΑΧΗΤΕΣ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ 7"

ΑΙΘ. 2 Καθημερινά: 8 μ.μ.

"ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ"

ΑΙΘ. 1 Κυριακή έως Τετάρτη: 7.30 μ.μ.

"WINX: ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ
ΩΚΕΑΝΟΥ"

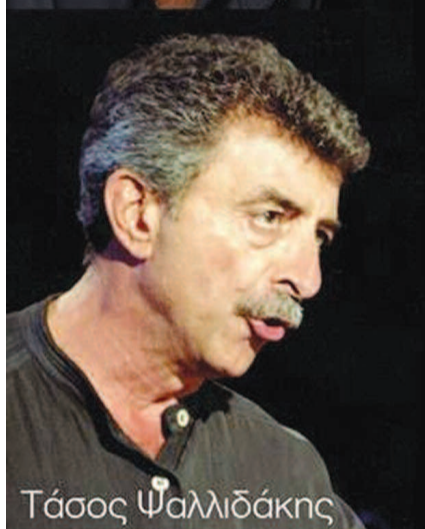
ΑΙΘ. 2 Σαββατοκύριακο: 6 μ.μ.

"ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΑ" (μεταγλ.)
ΑΙΘ. 3 Σαββατοκύριακο: 6 μ.μ."ΜΠΟΜΠ ΣΦΟΥΓΓΑΡΑΚΗΣ:
ΕΞΩ ΑΠ' ΤΑ ΝΕΡΑ ΤΟΥ"

ΑΙΘ. 1 Κυριακή: 5.30 μ.μ.

Βασίλης Λέκκας

Τάσος Ψαλλιδάκης

Λαμπρινή
ΠαπαδημητρίουΠέλα
Τσιαχρή

ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Μουσικό αφιέρωμα
στον Σταύρο Ξαρχάκο

Μουσικό αφιέρωμα στον Σταύρο Ξαρχάκο θα πραγματοποιηθεί την Τρίτη 28 Απριλίου στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων. Τα τραγούδια του σπουδαίου Έλληνα συνθέτη θα ερμηνεύσουν οι Βασίλης Λέκκας, Τάσος Ψαλλιδάκης, Λαμπρινή Παπαδημητρίου και Πέλα Τσιαχρή.

Μενορχήστρωση των τραγουδιών έγινε από τον Γιώργο Σαλτάρη, που διευθύνει και την ορχήστρα, η οποία συγκροτείται από τους: Βασίλη Παυλίδη, μπουζούκι, Ελενα Ορμουλιώτη, βιολί, Μανώλη Χατζογιαννάκη, κιθάρα, Δημήτρη Τσούρτο, κοντραμπάσο, Άννα Διγαλάκη, ακορντεόν, Ηλία Κοντούδη, τύμπανα,

Γιώργο Σαλτάρη, πιάνο, Την εκδήλωση προλογίζει ο Δημήτρης Νικολακάκης. Διοργάνωση: Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία "ΔΙΑΠΑΣΩΝ" Γενική είσοδος: 10 ευρώ. Μαθητικό, φοιτητικό: 8 ευρώ. Προώθηση: Studio La-Si-Do (Κριάρη 23, Χανιά).

ΣΤΟ "ΠΟΛΥ-ΤΕΧΝΕΙΟ"

Εκθεση παικτής
κιθάρας

Το ενδιαφέρον πολλών Χανιωτών και όχι μόνο, προσέλκυσε η δουλειά του οργανοποιού Ηλία Μπόικου που παρουσιάσθηκε στο "Πολυ-Τεχνείο", στη Χατζημικαλή Νταλιάνη 40. Μετά το πέρας της έκθεσης ακολούθησε εκδήλωση με μουσικές από τη Σμύρνη και τον Πειραιά με τον Δημήτρη Μακρέα, τη Δώρα Μαργαρίτη και τον Ηλία Μπόικο.

Η είσοδος ήταν ελεύθερη για το κοινό.

ΕΛ.Φ.

ΣΤΗΝ "ΟΔΟ ΟΝΕΙΡΩΝ"

Μουσικό ταξίδι με
τον Γιώργο Γελαράκη

Ο Γιώργος Γελαράκης θα εμφανιστεί σήμερα Σάββατο στις 25 Απριλίου, στις 10:30μ.μ., στην οδό Ονειρών (Α' πάροδος Νικηφόρου επισκόπου 6-8 Σπλάντζια), για ένα μουσικό ταξίδι μέσα από ρυθμικά μονοπάτια, με αγαπημένα τραγούδια διασκευασμένα με swing, rock 'n' roll και reggae διάθεση, ακυκλοφόρητα τραγούδια από το επερχόμενο νέο album του, καθώς και τραγούδια από το album "Ονειροποιός".

Μαζί του οι Ζωή Στεφανίδου - φωνή Κων/νος Γκιβίσης - πλήκτρα Bruno Semanjaku - καχόν, κρουστά.

ΣΤΗ "ΜΑΡΜΟΤΑ"

Συναυλία ραπ

Ραπ συναυλία με τον Iratus θα φιλοξενήσει σήμερα Σάββατο η "Μαρμότα", Νεάρχου 1, στην οποία ο ανερχόμενος καλλιτέχνης θα παρουσιάσει τη νέα του δουλειά και όχι μόνο. Οι πόρτες ανοίγουν στις 8μ.μ. Opening act: Alexander Bluez Είσοδος 10 ευρώ.

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Θεατρικές παραστάσεις για μικρούς και μεγάλους

ο παιδικό θεατρικό έργο “Πινόκιο” (Ανθρωπος αγράμμα-τος, ξύλο απελέκητο), ένα παραμύθι που έχει μεγαλώσει και συνεχίζει να μεγαλώνει γενιές και γενιές, θα παρουσιάσει η Παιδική Σκηνή του Γιάννη Χριστόπουλου αύριο Κυριακή στις 12 το μεσημέρι και στις 5 το απόγευμα, στο κινηματοθέατρο “Ελληνίς”.

Η παράσταση θα παιχτεί και στην Κίσαμο τη Δευτέρα 27 Απριλίου, στις 7:30μ.μ., στο Δημαρχείο Κισάμου. Ισχύουν εισιτήρια Ο.Γ.Α. Στα Χανιά εισιτήρια προπωλούνται στο ταμείο του κιν/θέατρου. Στην Κίσαμο εισιτήρια προπωλούνται στο βιβλιοπωλείο “Φουντουλάκη”.

Προώληση 8 € - ταμείο 10 €.

Πρωταγωνιστούν οι ηθοποιοί: Σπύρος Ιωάννου, Ζανό Ντάνιας, Στέφανος Αθανασόπουλος, Μύριαμ Χρονοπούλου, Ηλίας Παπακωνσταντίνου.

Σκηνοθεσία: Σπύρος Ιωάννου.

Μουσική: Τάκης Μπινιάρης.

Κοστούμια: Σήλια Δεμίρη.

Σκηνικά: ART, Ηχος: Γιώργος Βαζαίος.

“ΠΟΝΤΙΚΟΠΑΓΙΔΑ”

Το θρίλερ της Αγκάθα Κρίστι “Ποντικοπαγίδα” που σκηνοθέτησε ο Μανουός Μανουσάκης θα παρουσιαστεί στα Χανιά, Θέατρο MEGA PLACE (Βλητές Σούδα) σήμερα Σάββατο στις 6:30μ.μ. και στις 9:15μ.μ.

Η Ποντικοπαγίδα παραμένει το μακροβιότερο θεατρικό έργο στην ιστορία του παγκόσμιου θεάτρου. Έκανε πρεμιέρα το 1952 στο West End του Λονδίνου, με τους Ρίτσαρντ Ατένμπορο και Σίλα Σιμ στους πρωταγωνιστικούς ρόλους και από τότε -εδώ και 63 χρόνια- εξακολουθεί να παίζεται ασταμάτητα.

Μετάφραση: Αντώνης Γαλαίος Σκηνοθεσία: Μα-

νουός Μανουσάκης

Σκηνικά - Κοστούμια: Δέσποινα Βολίδη, Φωτισμοί: Νίκος Καβουκίδης,

Μουσική επιμέλεια: Μανώλης Μανουσάκης.

Τους ρόλους ερμηνεύουν:

Γιάννης Αϊβάζης, Αγγελική Δαλιάνη, Κάτια Νικολαΐδου, Θοδωρής Αντωνιάδης, Λευτέρης Δη-

μηρόπουλος. Μαζί τους η Ολγα Πολίτου, ο

Γιώργος Ματαράγκας και ο Πέτρος Ξεκούκης. Τιμές εισιτηρίων: 20 €, 15 € φοιτητικό, 12 € ανέργων.

ΑΠΟ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΛΙΚΙΑΝΟΥ

Η Θεατρική Ομάδα του Γυμνασίου Αλικιανού τη Δευτέρα 27 Απριλίου θα παρουσιάσει στο θέατρο “Δημήτρης Βλυσίδης” στις 8μ.μ τη θεατρική παράσταση του Βασίλη Αναστασιάδη “Ο Γείτονας”.

Η παράσταση αυτή προετοιμάστηκε κατά τη διάρκεια του Πολιτιστικού Προγράμματος “Θεατρικό εργαστήρι”, το οποίο λειτουργεί για τέταρτη συνεχώς χρονιά στο σχολείο.

Υπεύθυνες καθηγήτριες: Τζαγκαράκη Αργυρώ, Καρακώστα Λουκία.

ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΔΗ.Π.Ε.Θ.Κ.

Τέλος, ολοκληρώθηκε και φέτος ο 8ος κύκλος μαθημάτων του Παιδικού Θεατρικού Εργαστηρίου, ενός θεσμού που ξεκίνησε το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κρήτης τον Νοέμβριο του 2007.

Στο φετινό Πρόγραμμα Θεατρικής Παιδείας και Δράσης συμμετείχαν 130 παιδιά, ηλικίας από 6 έως 17 ετών, τα οποία έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον και ζήλο για τις γνώσεις που τους παρέχει το ΔΗ.Π.Ε.Θ.Κ. Κρήτης, γύρω από το θέατρο και τη ζωή. Είμαστε περήφανοι για την προσπάθειά τους.

Τα μικρότερα παιδιά, με υπεύθυνη την κα Νεκταρία Σαραβελάκη, θα παρουσιάσουν την εργασία τους στο Βενιζέλειο Ωδείο Χανίων σήμερα Σάββατο (σε ένα ανοιχτό μάθημα), ενώ τα μεγαλύτερα παιδιά με υπεύθυνο τον κ. Λεωνίδα Μανωλικάκη, παρουσιάζουν τις εργασίες τους, (βασισμένες σε αυτοσχεδιασμούς λόγου των παιδιών, κείμενα των παιδιών καθώς και αποσπάσματα από γνωστά θεατρικά έργα Ελλήνων και ξένων συγγραφέων).

Ηδη έχουν παρουσιαστεί οι εργασίες των παιδιών στο Θέατρο “Δημήτρης Βλυσίδης”:

- “Το στοιχειωμένο σπίτι”, Τμήμα Δημοτικού
- “Αλλά... άνθρωποι” και “Η ιστορία...

της ιστορίας” Τμήμα Γυμνασίου

- “Πρόβα generale” Τμήμα Λυκείου

Ενώ στο Βενιζέλειο Ωδείο θα παρουσιάσει την εργασία του το Τμήμα Λυκείου “Οι γυναίκες με τ’ άσπρα”, αύριο Κυριακή 26 Απριλίου στις 9μ.μ. Είσοδος ελεύθερη.

ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΟΠΕΡΑΣ ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

“Καβαλερία Ρουσικάνα / Παλιάτσοι”

Στο πλαίσιο του προγράμματος “The Met: Live in HD”, θα προβληθεί στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου σήμερα Σάββατο στις 7:30μ.μ. σε ζωντανή μετάδοση από την Metropolitan Opera of New York η παράσταση “Καβαλερία Ρουσικάνα / Παλιάτσοι” των Pietro Mascagni / Ruggero Leoncavallo.

Ο David McVicar διευθύνει την πρώτη νέα παραγωγή της MET, εδώ και 45 χρόνια, στον δημοφιλή συνδυασμό των δύο έργων του βερισμού, με τον Marco Alvarez να κάνει το ντεμπούτο του στους δύο πρωταγωνιστικούς ρόλους τενόρου ως αμετανόητος εκμαυλιστής Τουρίντου και κλόουν Κάνιο.

Η Eva-Maria Westbroek θα ερμηνεύσει

τον ρόλο της Σαντούτσα, της εγκαταλελειμμένης γυναίκας γύρω από την οποία περιστρέφεται η Καβαλερία Ρουσικάνα, με τον Željko Lužić στον ρόλο του ιπποτικού Άλφιο. Η Patricia Racette θα εμφανιστεί ως Νέντα, η δύστυχη γυναίκα του Κάνιο στους Παλιάτσους, με τον George Gagnidze στις πρώτες του παραστάσεις στη MET ως Τόνιο.

Ο Αρχιμαέστρος της MET Fabio Luisi διευθύνει και τις δύο όπερες.

Γενική Είσοδος: 18 € Παιδικό / Φοιτητικό / άνεργοι / ομαδικό (άνω των 20 ατόμων): 13 €

Η παράσταση διοργανώνεται από την Κ.Ε.Π.Π.Ε.ΔΗ.Χ. - Κ.Α.Μ. στο πλαίσιο της συνεργασίας της με τον ΟΜΙΛΟ ANTENNA.

ΣΤΟ “ΠΟΛΥ-ΤΕΧΝΕΙΟ”

Βραδιά σάτιρας

Τη νέα του θεατρική δουλειά με τίτλο “Όλοι οι άνθρωποι δεν είναι ίσοι” θα παρουσιάσει ο Γιώργος Γελαλής την Τετάρτη 29 και την Πέμπτη 30 Απριλίου κατά τις 10 το βράδυ, στον χώρο του “Πολυ-τεχνείου” (Χατζημηχάλη Νταλιάνη 40).

Πρόκειται για μια σάτιρα που έχει τα χαρακτηριστικά της όρθιας κωμωδίας (Stand - up Comedy) και βασίζεται στη μελέτη του Ιταλού καθηγητή Carlo M. Cipolla “Οι βασικοί νόμοι της ανθρώπινης πλιθιότητας”.

Αναφέρεται στην ομάδα εκείνη των συνανθρώπων μας, που είναι αποδεδειγμένα μια από τις πιο ισχυρές δυνάμεις και που με τις πράξεις και ενέργειές τους “παίζουν” με τα νύερα μας, “κλέβουν” τον χρόνο μας και καθορίζουν τη διάθεσή μας.

Ο καθένας θα αναγνωρίσει τέτοιες γνώριμες συμπεριφορές που τον ταλαιπωρούν στη ζωή του, αφού οι πλιθίοι «δεν διαθέτουν την ικανότητα να διακρίνουν τις μακροχρόνιες επιπτώσεις των ενεργειών τους στην κοινωνία και κατά συνέπεια και στον εαυτό τους».

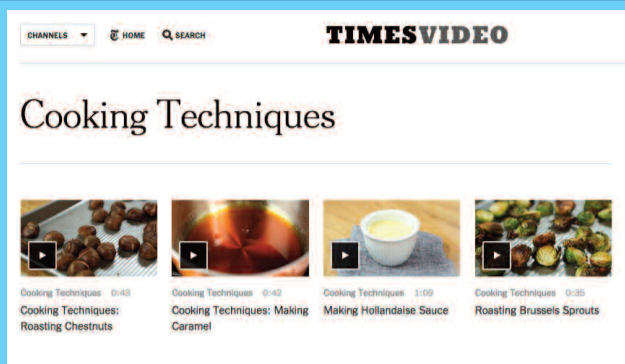
Η θεατρική αυτή παρέμβαση -στην οποία το κοινό δεν μένει αμέτοχο- σχολιάζει με καυστικό τρόπο το διαχρονικό αυτό θέμα και προτείνει τρόπους αναγνώρισης και ίσως αντιμετώπισης των βλακών, αφού θεωρείται σίγουρο πως η εξάλειψή τους είναι αδύνατη!

Είσοδος ελεύθερη.

σερφ@ρίσματα

Της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Κόλπα Μαγ(ειρ)ικά

www.nytimes.com/video/cooking-techniques

Φτιάξτε καραμέλα, μαγιονέζα και ψπτά σπαράγγια, σαν επαγγελματίες σεφ. Μάθετε το ιδανικό ψήσιμο κάθε κρέατος, πώς να καθαρίζετε άψογα φρούτα και λαχανικά, να εκμεταλλεύεστε κάθε τί στην κουζίνα και να μην πετάτε τίποτα, και ένα σωρό άλλα τρικ και συμβουλές, που θα σας λύσουν τα χέρια και θα βελτιώσουν τις ικανότητές σας στη μαγειρική, μέσα από τα δωρεάν βίντεο που προσφέρουν οι NY Times, για κάθε χρήστη του Ιστού. Όλα τα βιντεάκια είναι αναλυτικά, μικρά και επεξηγηματικά, και πλέον δεν θα έχετε καμία δικαιολογία για να αποφεύγετε... κατασρόλες και κουζινικά!

Μαθαίνοντας photoshop

<http://photoshopcafe.com>

Για τους λάτρεις της φωτογραφίας -και όχι μόνο- υπάρχει ένας ιστότοπος που υπόσχεται πώς θα σας μάθει να κάνετε... θαύματα, όσον αφορά το "μαγείρεμα" των φωτογραφιών σας. Η υπηρεσία προσφέρεται δωρεάν και με απλά βήματα σας μιεί σε τρόπους που θα αλλάξουν τη μορφή των φωτογραφιών σας. Το ενδιαφέρον είναι πως δεν χρειάζεται να έχετε ειδικές γνώσεις για να παρακολουθήσετε τις διαδικασίες, σας περιγράφει το site, και πως άνετα, ακόμα και κάποιος "πρωτάρης" στο "άθλημα" μπορεί να παρακολουθήσει. Αν λοιπόν η φωτογραφία σας γοπεύει, εδώ θα βρείτε ιδέες που θα απογείωσουν τα έργα σας.

Ραδιόφωνο δωρεάν

http://avass.net/p_int_radio.htm

Περισσότεροι από 8500 ραδιοφωνικοί σταθμοί, εκ των οποίων τουλάχιστον 1200 ελληνικοί, με πολύ καλή ποιότητα ήχου, σας περιμένουν σε αυτή τη διεύθυνση, εντελώς δωρεάν, για να ακούτε μέσω του υπολογιστή σας ραδιόφωνο, όποτε εσείς το επιλέξετε. Μπορείτε να κατεβάσετε την εφαρμογή με αυτόματη εγκατάσταση (θα σας "πιάσει" χώρο 5,4 MB) και στη συνέχεια να ξεκινήσετε το μουσικό σας ταξίδι. Στην οθόνη σας θα έχετε πληροφορίες για τον σταθμό που επιλέξατε, τα τραγούδια που ακούγονται, τους καλλιτέχνες κ.λπ. Δοκιμάστε το!

Το ΤΑΘ του σώματος

■ Αν μπορούσα να σας πω τι σήμαινε, δεν θα είχε νόημα να το χόρευα.

Ισιδώρα Ντάνκαν

ΑΛΙΚΗ ΧΙΩΤΑΚΗ*

Το ανθρώπινο σώμα "δημιουργεί" σωματικές ταυτότητες για να προσαρμόζεται συνειδητά στις υπάρχουσες κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες. Η ικανότητα να δημιουργούμε σωματικές σχέσεις "γεννιέται" μέσα στο ίδιο μας το σώμα και η κίνηση ως αίσθηση και τρόπο έκφρασης, αποτελεί το κύριο μέσο για μια "ζωντανή" επικοινωνία ανάμεσα στο άτομο και τον περιβάλλοντα χώρο.

Τι είναι αυτή η εσωτερική ανάγκη που μας ωθεί να κινήθουμε, να δημιουργήσουμε ρυθμούς σωματικούς και χορούς κυκλωτικούς; Ο πρώτος παλμός δημιουργείται στο σώμα μας στην αρχή της έμβιάς μας κατάστασης και μας "ακολουθεί" έως ότου το σώμα, "σβήσει". Ο καρδιακός παλμός, είναι ο πρώτος ρυθμός που αναγνωρίζουμε, μας "καλεί" να εναρμονιστούμε και να υπάρξουμε στο χώρο. Θα μπορούσε κανείς να ισχυριστεί ότι είναι το εναρκτήριο έναυσμα στη δημιουργία ενός χορού. Και γιατί όχι, αφού ο παλμός αυτός συνδέεται άμεσα με την κίνηση.

Χορεύουμε για να γιορτάσουμε μια χαρμόσυνη στιγμή, στο θρήνο για το χαμό ενός αγαπημένου προσώπου πάλλοντας το σώμα ξέφρενα, χειροκροτώντας δυνατά όταν ένα θέαμα μας "αγγίζει".

Ο ιερός αυτός ρυθμός μάς αναγκάζει να παρατηρήσουμε, να συνειδητοποιήσουμε, να μεταμορφώσουμε, να "ταρακουνήθουμε". Χορεύουμε για να επιβιώσουμε από το χάος που μας επιβάλλει ο ρυθμός κάθε εποχής ώστε να ανακαλύψουμε τον δικό μας μοναδικό χορό. Για να μπορέσουμε να "ακούσουμε" ξεκάθαρα χωρίς την ανάγκη ύπαρξης του λόγου αυτό που εμείς αντιλαμβανόμαστε ως "μη λεκτική επικοινωνία".

■ Ο χορός είναι η κίνηση του σύμπαντος συγκεντρωμένη σε έναν άνθρωπο

Ισιδώρα Ντάνκαν

Αέναος ρυθμός βουβός όπως αυτός του σύμπαντος. Και έτσι όπως έξω και πέρα από έμας, έτσι και μέσα μας, ο ρυθμός αυτός εναλλάσσεται, εντείνεται ή υποτονεί με τις συνθήκες που ορίζονται από έξω. Είμαστε άραγε διαθέσιμοι να συγχρονίσουμε με τις ρυθμικές εναλλαγές αυτού του εσωτερικού παλμού, που όντας αρχέ-

γονος μας ωθεί να κινήθουμε "από καρδιάς", μέσα από την ψυχή μας; Σταθείτε λοιπόν για μια στιγμή και "ακούστε" τι έχουν τα χέρια σας, οι ώμοι σας, τα γόνατά σας και κυρίως οι γοφοί σας, να πουν γι' αυτό. Υπάρχει ο χορός που μόνο εσείς μπορείτε να χορέψετε, που υπάρχει μόνο μέσα σας, εδώ και τώρα, πάντοτε αληθινός.

Είσαστε διαθέσιμοι να ακούσετε με ενθουσιασμό; Αν ναι, τότε θα σας αποκαλύψει αλήθειες σωματικές που δεν πιστεύατε ποτέ ότι υπάρχουν. Και αυτό είναι μια υπόσχεση.

*Βιντεογράφος και Ερευνήτρια Σωματικής Κίνησης

ΣΤΟ "ΜΕΓΑΛΟ Ο"

Χορός και κουκλοθέατρο

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Χορού το "Μεγάλο Ο" γιορτάζει και παρουσιάζει δύο παραστάσεις σήμερα Σάββατο στον χώρο του στην οδό Γρηγορίου Ε' 69, στις 8:30μ.μ. "Rio Abierto" με την Ειρήνη Μπατάκη και στις 9:45μ.μ. "Αργεντινικό τάνγκο" με τον Κανάκη Ριτζάκη.

Επίσης, κουκλοθεατρική παράσταση με μαριονέτες για παιδιά θα γίνει αύριο Κυριακή 26 Απριλίου στις 6 μ.μ. Ο κουκλοθέατρος: "Μαριονέρες με... Ζωή" της Ζωής Σκαλίδη θα παρουσιάσει το θεατρικό μιούζικαλ: "Μια τρέλη ποντικοκοινογένεια".

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

Προκήρυξη ακρόασης για νέους τραγουδιστές

Η Εθνική Λυρική Σκηνή, σε συνεργασία με το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος και τη Future Library, καλούν τους νέους και τις νέες δώδεκα ελληνικών πόλεων που ενδιαφέρονται για το κλασικό τραγούδι και την όπερα να παρακολουθήσουν δωρεάν ένα διήμερο σεμινάριο στο οποίο θα διδαχθούν τις βασικές αρχές της λυρικής ερμηνείας. Στα Χανιά το σεμινάριο θα γίνει 5 - 7 Μαΐου. Η επιλογή των νέων καλλιτεχνών που θα συμμετάσχουν ενεργά στο σεμινάριο θα γίνει κατόπιν ακρόασης. Δικαίωμα να παρίστανται ως ακροατές στο σεμινάριο έχουν όλοι όσοι δηλώσουν συμμετοχή.

Το σεμινάριο απευθύνεται σε νέους και νέες από 16 έως 32 χρόνων, που επιθυμούν να ασχοληθούν με το κλασικό τραγούδι και την όπερα. Οι υποψήφιοι θα πρέπει να ερμηνεύσουν στην ακρόαση δύο κομμάτια της επιλογής τους. Τα κομμάτια θα πρέπει να προέρχονται από το κλασικό ρεπερτόριο και να είναι ενδεικτικά των φωνητικών τους δυνατοτήτων. Οι αιτήσεις θα γίνονται δεκτές μέχρι τη Δευτέρα 27/4/2015 και θα πρέπει να συνοδεύονται από βιογραφικό σημείωμα και να αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση library@chania.gr ή να κατατίθενται στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Χα-

νίων, Υψηλάντων 31, σήμερα Σάββατο 10π.μ. - 1μ.μ., μεθαύριο Δευτέρα 8π.μ. - 2μ.μ. και 6μ.μ. - 8μ.μ., Υπεύθυνη: κα Παρασκευή Χουδαλάκη, τηλέφωνο επικοινωνίας 2821341662. Οι υποψήφιοι μπορούν να κατεβάσουν το έντυπο της αίτησης από το παρακάτω link: <http://didefth.gr/new/wp-content/uploads/lyriki-aitisi-2015.docx> Πληροφορίες: Παρασκευή Χουδαλάκη, library@chania.gr 2821341662. Για εξειδικευμένα ερωτήματα που αφορούν στην επιλογή των κομματιών απευθυνθείτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο efklidis@nationalopera.gr

ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΦΕ “ΚΗΠΟΣ”

“Ταξίδι” στην ιστορία του βιβλίου

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΚΗΣ
markantonakis@haniotika-nea.gr

Έσα από τα βιβλία ερχόμαστε σε επαφή με ό,τι σημαντικό έχει γίνει στο παρελθόν. Το βιβλίο είναι ένα παράθυρο στον κόσμο, αφού μέσω αυτού ενημερωνόμαστε για τις παγκόσμιες εξελίξεις. Όμως η σημαντικότερη προσφορά του είναι η καλλιέργεια του ανθρώπου, ηθική και πνευματική.

Οι ομιλητές της εκδήλωσης από αριστερά, η αντιδήμαρχος Πολιτισμού και Δια βίου Μάθησης Βαρβάρα Περράκη, η προϊσταμένη των Δημοτικών Βιβλιοθηκών του Δήμου Χανίων Βιβή Χουδαλάκη, ο συντονιστής της εκδήλωσης εκπαιδευτικός Αντώνης Θυμάκης, ο ιστορικός ερευνητής Δημήτρης Νικολακάκης και ο πρώην πρόεδρος του Πολυτεχνείου Κρήτης και συγγραφέας Γιάννης Φίλης.

Τα παραπάνω επεσημάνθησαν σε εκδήλωση με τίτλο “Ζωή με βιβλίο”, που πραγματοποιήθηκε το βράδυ της Πέμπτης στο ιστορικό καφέ “Κήπος”, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα του Βιβλίου.

Οι συμμετέχοντες ομιλητές έκαναν αναφορές στην ιστορική εξέλιξη του βιβλίου, καθώς και τα σημαντικότερα λογοτεχνικά και επιστημονικά έργα. Επίσης έγινε ανάγνωση κεφαλαίων από βιβλία μεγάλων συγγραφέων, ενώ συζητήσαν ακόμα για τη φιλοαναγνωσία, καθώς και τη σημαντική προσφορά που προσφέρουν οι βιβλιοθήκες στην καλλιέργεια του πνεύματος.

Στην εκδήλωση ο ιστορικός ερευνητής Δημήτρης Νικολακάκης έκανε μια ιστορική ανα-

δρομή των απαρχών παρουσίας του βιβλίου στη ζωή μας. Μια παρουσία, βέβαια, η οποία προϋπέθετε την ανακάλυψη της γραφής, αλλά -πολύ περισσότερο- την εξέλιξη του προφορικού λόγου.

Ο κ. Νικολακάκης ανέφερε ότι «από την αποκρυπτογράφηση των πήλινων αρχαίων των Μινωιτών, καταδείχτηκε ότι η πρώτη (πρώιμη) μορφή της ελληνικής γλώσσας, αναπτύχθηκε πριν από περίπου 4.000 χρόνια στη Κρήτη. Από τότε, μέσω των Μυκηναίων, εξαπλώθηκε στον ελλαδικό χώρο». Ο κ. Νικολακάκης σημείωσε επίσης ότι «τα πρώτα βιβλία στη γλώσσα μας γράφτηκαν μετά το 800π.Χ. και ήταν μερικά αντίτυπα των ομηρικών επών. Η πραγματική

όμως χρήση και διάδοση του βιβλίου τοποθετείται στον 6ο αιώνα π.Χ., όταν δημιουργήθηκαν λογοτεχνικά και φιλοσοφικά έργα, που δεν ήταν κατάλληλα για προφορική διάδοση αλλά μόνο για ανάγνωση».

Στο περιθώριο της εκδήλωσης, ο πρώην πρόεδρος του Πολυτεχνείου Κρήτης και συγγραφέας Γιάννης Φίλης μιλώντας στις “διαδρομές” τόνισε ότι «δεν θα μπορούσαμε ποτέ να φανταστούμε τη ζωή μας χωρίς ένα βιβλίο. Θεωρώ ότι το βιβλίο είναι η

μεγαλύτερη επινόηση του ανθρώπου, ενώ θα τη χαρακτήριζα σαν τη μαγικότερη».

Ο κ. Φίλης υπογράμμισε ότι «χωρίς το βιβλίο η ζωή θα ήταν πάρα πολύ πρωτόγονη και πάρα πολύ υποτυπώδης. Το βιβλίο είναι ένα μοναδικό εργαλείο επικοινωνίας, αφού μπορεί να επικοινωνώ με τους συγγραφείς διαβάζοντας τα βιβλία τους, αφού δεν είναι δυνατό να τους έχω συναντήσει, όπως για π.χ. τον Όμηρο, τον Αισχύλο, το Δαρβίνο, τον Αϊνστάϊν, τον οποιονδήποτε.

Είναι δηλαδή το πιο “τρο-

μερό” μέσο επικοινωνίας», κατέληξε ο κ. Φίλης.

Στους σπουδαιότερους τίτλους βιβλίων που συγκλόνισαν τον κόσμο, καθώς και τους μεγαλύτερους συγγραφείς που έχει γνωρίσει η ανθρωπότητα, αναφέρθηκε η αντιδήμαρχος Πολιτισμού και Δια βίου Μάθησης Βαρβάρα Περράκη, ενώ μίλησε και για κάποιους συγγραφείς, που “κυνηγήθηκαν” στο πέρασμα του χρόνου για τα πιστεύω τους και τον ανατρεπτικό τους λόγο.

Στην εκδήλωση η προϊσταμένη των Δημοτικών Βιβλιο-

θηκών του Δήμου Χανίων, Βιβή Χουδαλάκη τόνισε μεταξύ άλλων ότι ο «χανιώτικος κόσμος θα πρέπει να αισθάνεται πολύ τυχερός σε ό,τι έχει να κάνει με την ύπαρξη βιβλιοθηκών στη πόλη μας. Πανεπιστημιακές, Δημοτικές, Ιδρυμάτων, Μουσείων, Εκκλησιών, Συλλόγων, Σχολείων... βιβλιοθήκες για μικρούς και μεγάλους. Επίσης είμαστε πολύ τυχεροί όσον αφορά τα πολιτιστικά δρώμενα που πραγματοποιούνται καθημερινά, όχι μόνο με μία εκδήλωση, αλλά πολύ περισσότερες» σημείωσε.

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Τζαζ φεστιβάλ στον Αλικιανό

Φεστιβάλ world jazz οργανώνεται την Τετάρτη 22 Ιουλίου στις 8:30μ.μ. στο Ίδρυμα Καψωμένου στον Αλικιανό Χανίων από τη μουσικό Μαρία Μανουσάκη η οποία είναι εγκατεστημένη στη Νέα Υόρκη και έχει διεθνή παρουσία στη μουσική.

Το φεστιβάλ θα περιλαμβάνει τρία διαφορετικά μουσικά group, καθένα από τα οποία θα εμφανιστεί για 45 λεπτά, και η μουσική θα είναι μια μίξη της jazz με τους κρητικούς ρυθμούς και μελωδίες.

Τα σχήματα που θα εμφανιστούν είναι τα ακόλουθα:

• Μαζί με το Νεοουρκέζικο κουαρτέτο της φέτος στον Αλικιανό η Μαρία Μανουσάκη θα παρουσιάσει τις καινούργιες της συνθέσεις. Συνοδεύεται

από τους παγκοσμίως φημισμένους Guy Mingus πιάνο, Tigran Sargsyan ο οποίος θα παίξει φλογέρα παραδοσιακή από την Αρμενία, Πέτρο Κλαμπάνη μπάσο, Κώστα Αναστασιάδη τύμπανα.

• Ο Ross Daly μαζί με τους Kelly Thoma (λύρα) και Γιώργο Μανωλάκη (λαούτο, φωνητικά) θα παρουσιάσει μια επιλογή από πρόσφατες αλλά και παλιότερες συνθέσεις. Ο Ross Daly είναι Ιρλανδός μουσικός, με εξειδίκευση στην κρητική λύρα και το αφγανικό ραμπάμπι, μαζί με τους Kelly Thoma (λύρα), Γιώργο Μανωλάκη (λαούτο, φωνητικά) και το συγκρότημά τους, θα παρουσιάσουν μια επιλογή από πρόσφατες αλλά και παλιότερες συνθέσεις από το μοναδικό

και αυθεντικό ρεπερτόριό τους Σύγχρονης Modal μουσικής.

Η μουσική του επίσης συνδυάζει στοιχεία από διάφορα μέρη της Ανατολής τόσο ως προς τα όργανα που χρησιμοποιεί αλλά κι ως προς τους ποικίλους ρυθμούς που περιλαμβάνονται στη δισκογραφία του.

• Ο κιθαρίστας Γιώργος Λιμάκης παρουσιάζει το project του με τίτλο Never The Same αποτελούμενο από οριτζιναλ συνθέσεις. Κρατώντας μια “κινηματογραφική στάση” συνδυάζει στοιχεία κλασικής, world και ethnic μουσικής χρησιμοποιώντας τον μηχανισμό της τζαζ στην πιο ευρωπαϊκή εκδοχή του. Οι σπουδαίοι μουσικοί της τζαζ σκηνής που απαρτίζουν το σχήμα είναι: Γιώτης Κιουρτσόγλου στα μπάσο, David Lynch σαξόφωνα, Γιάννης Κιριμκιρίδης πλήκτρα και Αλέξανδρος Δράκος Κιτιστάκης τύμπανα.

Η Μαρία Μανουσάκη έχει καταγωγή από τον Αλικιανό. Η ίδια είναι γεννημένη στη Νότια Αφρική, μεγαλωμένη στην Ελλάδα και πρόσφατα εγκατεστημένη στη Νέα Υόρκη, εμπνέεται

απο τις κρητικές της ρίζες και την αγάπη της για την τζαζ, για να δημιουργήσει τις νέες συνθέσεις της. Είναι βιολίστρια με διεθνή παρουσία στο χώρο της τζαζ και world μουσικής.

Καλλιτεχνικές δραστηριότητες από το 2ο ΕΠΑΛ Χανίων

Ευχάριστες εκπλήξεις συνεχίζονται από το 2ο ΕΠΑΛ Χανίων με σημαντικές δραστηριότητες υπό την καθοδήγηση του διευθυντού τους κ. Γεωργίου Αθανασάκη και των καθηγητών τους. Η προχθεσινή δραστηριότητα περιελάμβανε ριζτικά τραγούδια, κρητικούς χορούς και τραγούδι στην πύλη της άμμου στο Κουμ καπί (Πύλη Σαμπιονάρα).

Γιάννης Η. Κάκωνος

Ομάδα μαθητών και μαθητριών μαζί με τον διευθυντή του ΕΠΑΛ κ. Αθανασάκη στην αυλή του Σχολείου τους.

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Χανιώτικα μνημεία της λήθης

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

Μνημεία της λήθης, συνδεδεμένα με την ιστορία των Χανίων, που σήμερα παραμένουν άγνωστα, εγκαταλελειμμένα ή κρυμμένα από το ευρύ κοινό, το Άγαλμα της Ελευθερίας, ο ανδριάντας του Πρίγκιπα Γεωργίου και το “Γερμανικό πουλί”, αποτελούν ζητήματα τα οποία έχουν εγείρει μεγάλες συζητήσεις στο πέρασμα του χρόνου.

Το Άγαλμα της Ελευθερίας υπήρξε για πολλά χρόνια, φύλακας και φρουρός των Χανίων, (φωτ.: Αρχείο “Χανιώτικων νέων”). Σήμερα απομεινάρια του, βρίσκονται πεταμένα στον αύλειο χώρο των Τάφων Βενιζέλων.

Άγαλμα της Ελευθερίας

Πάνω από την πόλη, στον Προφήτη Ηλία, φύλακας και φρουρός των Χανίων, το τεράστιο άγαλμα της Ελευθερίας, αναγέρθηκε μετά από συνεχείς εράνους, προσφορές, και μεγάλη προσπάθεια κατά τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα. Μάλιστα, όπως αναφέρει στο “Έν Χανίοις” (6ος τόμος 2012) η ειδική συνεργάτις των Γενικών Αρχείων του Κράτους και πρόεδρος του Τομέα Υλικής και Αύλης Πολιτισμικής Κληρονομιάς “Unesco” κα Ζαχαρένια Σημανδράκη, είχε προγραμματιστεί η ταφή της σορού του Εθνάρχη Ελ. Βενιζέλου στη βάση του αγάλματος, κάτι που όμως δεν πραγματοποιήθηκε και ο Βενιζέλος ετάφη στον χώρο δίπλα από το άγαλμα. Έργο μεγαλεπήβολο του γλυπτή Θωμόπουλου, καθηγητή της Σχολής Καλών Τεχνών, είχε μεταφερθεί σε κομμάτια λόγω του όγκου και του βάρους του και συναρμολογήθηκε από τον ίδιο στον χώρο αυτό των αγώνων και της ιστορίας. Οπως επισημαίνει η κα Σημανδράκη, το άγαλμα σεβάστηκε ακόμη και οι Γερμανοί κατακτητές, που το καμουφλάρισαν κατάλληλα ώστε να μη γίνει στόχος βομβαρδισμού κατά την εμπόλεμη περίοδο. Δύσμορφο από κοντά αλλά επιβλητικό και αγέρωχο έβλεπε τα χρόνια να περνούν, έως ότου, στα τέλη της δεκαετίας του 1960, χτυπήθηκε από κεραυνό που απέκοψε το υψωμένο χέρι του και μέρος του κεφαλιού. Το όλο μνημείο κατεδαφίστηκε μια περίπου δεκαετία αργότερα κι ελάχιστα κομμάτια του παραμένουν πεταμένα λίγο πιο δίπλα.

Ερώτημα προς απάντηση είναι τι απέγιναν τα υπόλοιπα τμήματα του αγάλματος καθώς και η ασπίδα και το δόρυ του, αλλά και οι λόγοι της κατεδάφισης, αντί της αναστήλωσης και επισκευής του...

ε αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Πολιτισμικής Κληρονομιάς (18 Απριλίου), όπως έχει οριστεί από την UNESCO και το Διεθνές Συμβούλιο Μνημείων και Τοποθεσιών, μιλήσαμε με Χανιώτες για την στάση μας απέναντι στον Πολιτισμό και για μνημεία των Χανίων που έχουν αφεθεί στην λήθη ή στην εγκατάλειψη...

«Γερμανικό πουλί»

Ένα άλλο μνημείο της νεότερης Ιστορίας που δεν υφίσταται πια ήταν το “Γερμανικό Πουλί” όπως λεγόταν, λίγο μετά την έξοδο από την πόλη προς τα Δυτικά. Το αρπακτικό που ορμάει σχεδόν κάθετα πάνω στην ιερή γη της Κρήτης, είχε τοποθετηθεί σε υψηλή βάση από τους Γερμανούς το 1942, σε ανάμνηση τόσο της κατάληψης της Κρήτης όσο και της Γερμανικής Κατοχής, όπως αναφέρει στο “Έν Χανίοις” η κα Σημανδράκη. Το μνημείο είχε ανεγερθεί σε περιοχή που δεν ήταν κατοικημένη, εφόσον άλλωστε υφίσταται και σχετική νομοθεσία που απαγορεύει την οικοδόμηση σε ορισμένη περιμετρική απόσταση από τα μνημεία και τους μνημειακούς χώρους. Δέσποζε στον χώρο πάνω στον μικρό λόφο κι είχε δώσει το όνομα του στην περιοχή, η οποία σιγά-σιγά πυκνοκατοικήθηκε και το μνημείο με δυσκολία ήταν ορατό πια. Κάποια στιγμή υπήρξε και απόφαση του τότε τοπικού Δήμου για την κατεδάφισή του. Η πρόταση περί τεμαχισμού και μεταφοράς, επανένωσης των τμημάτων του, ώστε να μη χαθεί τελείως το μνημείο, στον χώρο του Γερμανικού νεκροταφείου στη Βλαχερωνίτισσα, δεν βρήκε ευήκοα ώτα, σύμφωνα με την κα Σημανδράκη.

Σήμερα παραμένουν τα σκαλοπάτια που οδηγούσαν στο μνημείο, καθώς και η βάση του, αφού το λεγόμενο και “Κακό Πουλί” χάθηκε σε μια νύχτα, χωρίς κανείς να γνωρίζει πού βρίσκονται τα κομμάτια του. Και μπορεί το Μνημείο να εξαφανίστηκε, η περιοχή όμως δεν μπορεί παρά να συνεχίζει να ονομάζεται ως “Γερμανικό Πουλί”.

Το αρπακτικό που ορμάει σχεδόν κάθετα πάνω στην ιερή γη της Κρήτης, είχε τοποθετηθεί σε υψηλή βάση από τους Γερμανούς το 1942. Σήμερα παραμένουν τα σκαλοπάτια που οδηγούσαν στο μνημείο, καθώς και η βάση του, αφού το λεγόμενο και “Κακό Πουλί” χάθηκε σε μια νύχτα, χωρίς κανείς να γνωρίζει πού βρίσκονται τα κομμάτια του, (φωτ.: Αρχείο “Χανιώτικων νέων”).

Ανδριάντας Πρίγκιπα Γεωργίου

Σε ανάμνηση του αρραβώνα της Ελλάδας με το νησί, για την επερχόμενη Ένωση της Κρήτης με την μητέρα πατρίδα, είχε ανεγερθεί στη Σούδα ο ανδριάντας του πρώτου Υπατου Αρμοστή της Αυτόνομης Κρητικής Πολιτείας, Πρίγκιπα Γεωργίου, (φωτ.: Αρχείο "Χανιώτικων νέων").

Είναι γνωστό ότι ο πρώτος Υπατος Αρμοστής της Αυτόνομης Κρητικής Πολιτείας ήταν ο Πρίγκιπας Γεώργιος, γιος του τότε Βασιλιά της Ελλάδας Γεωργίου Α', ο οποίος αποβιβάστηκε στη Σούδα στις 9 Δεκεμβρίου του 1898. Οι Κρήτες τον είχαν υποδεχθεί ως τον αρραβώνα της Ελλάδας με το Νησί, για την επερχόμενη Ένωση της Κρήτης με την μητέρα πατρίδα. Σε ανάμνηση αυτού του γεγονότος και άσχετα από την εξέλιξη των γεγονότων μεταγενέστερα, είχε ανεγερθεί στη Σούδα ο ανδριάντας του Αρμοστή, που ήταν μάλιστα έργο του περίφημου γλύπτη Γιάννη Κανακάκη. Ωστόσο, όπως σημειώνει στο "Εν Χανίοις" η κα Σημανδηράκη, ούτε αυτό το μνημείο υπάρχει εκεί πια και κατά πληροφορίες σώζεται ξεχασμένο σε κάποια αποθήκη.

«Δεν υπάρχει ανθρώπινος Πολιτισμός χωρίς μνήμη»

«Δεν υπάρχει ούτε άνθρωπος, ούτε Πολιτισμός χωρίς μνήμη.

Κανείς δεν μπορεί να εξαλείψει την μνήμη.

Επομένως καλό είναι να τη συντηρούμε και να μαθαίνουμε από αυτήν είτε είναι θετική είτε είναι αρνητική» τόνισε ο Γιάννης Φίλης, πρώην Πρύτανης του Πολυτεχνείου Κρήτης.

«Τα μνημεία έχουν τη δική τους εννοιολογική και ιστορική σημασία»

«Τα μνημεία ενός τόπου είναι πολύ σημαντικά και πρέπει να τα προσέχουμε. Ειδικά εδώ στα Χανιά, όπου έχουν περάσει τόσο πολλοί πολιτισμοί αφήνοντας το δικό τους στίγμα. Και πρέπει να επιλέξουμε κάποια στιγμή: ή αναδεικνύουμε αυτά τα μνημεία που άφησαν πολιτισμοί που πέρασαν από αυτόν τον τόπο ή τα γκρεμίζουμε όλα. Δηλαδή, δεν είναι σωστό το Αγαλμα της Ελευθερίας στο Ακρωτήρι ή το Γερμανικό πουλί, να τα γκρεμίζουμε για κάποιους λόγους και να αφήνουμε τα άλλα μνημεία. Εν τοιαύτη περιπτώσει, να πάμε να γκρεμίσουμε τα Νεώρια, να γκρεμίσουμε τον Φάρο διότι κάποιοι άλλοι πολιτισμοί ήρθαν και τα έστησαν... Νομίζω ότι οι κάτοικοι ενός τόπου πρέπει να δείχνουν απόλυτο σεβασμό σε ό,τι έχει διαδραματιστεί πριν από αυτούς. Θεωρώ ότι αυτά τα μνημεία αυτά πρέπει να ξανά σταθούν όρθια για να θυμίζουν σε εμάς τους νεότερους τους πολιτισμούς που πέρασαν από εδώ. Έχουν τη δική τους εννοιολογική και ιστορική σημασία αυτά τα μνημεία» ανέφερε ο Μιχάλης Αεράκης, Καλλιτεχνικός Διευθυντής του ΔΗΠΕΘΕ Κρήτης.

«Ο Πολιτισμός είναι το χνάρι του ανθρώπου πάνω στη γη»

«Έχω διαβάσει άρθρα στα "Χανιώτικα νέα" για τον ανδριάντα του Πρίγκιπα Γεωργίου, από έκδοση της Νομαρχίας γνωρίζω για το Αγαλμα της Ελευθερίας, άλλωστε στο κτήριο της Περιφερειακής Ενότητας βρίσκεται και το πρόπλασμα, επίσης ξέρω και για το Γερμανικό πουλί.

Θεωρώ ότι οποιοδήποτε Μνημείο Πολιτισμού θα πρέπει να διαφυλάσσεται, να διατηρείται μέσα στον χρόνο διότι είναι η Ιστορία μας. Ολη η πορεία του ανθρώπου πάνω στη γη, καταγράφεται μέσα από τα μνημεία πολιτισμού. Τα Χανιά έχουν μια ιστορία 5.000 ετών... Ο πολιτισμός είναι το χνάρι του ανθρώπου πάνω στη γη...» τόνισε η Σούλα Ζώτου, υπεύθυνη Πολιτισμού Περιφερειακής Ενότητας Χανίων.

«Κάθε ιστορική περίοδος αφήνει τη σφραγίδα της»

«Έχω παιδικές μνήμες από το Αγαλμα της Ελευθερίας, όταν ακόμη ήμουν μαθητής στο Γυμνάσιο και κάθε πρωί που πήγαινα στο σχολείο το έβλεπα από μακριά και το θαύμαζα. Επίσης, κάθε φορά που περνούσα από τον Μακρύ Τοίχο, κοίταζα το Γερμανικό πουλί, μοναχικό, επιβλητικό στο λόφο. Είναι έγκλημα που τα δύο αυτά μνημεία γκρεμίστηκαν, μάλιστα τώρα προσπαθούν να γκρεμίσουν ακόμη και το βάθρο που ήταν το Γερμανικό πουλί. Κάθε ιστορική περίοδος αφήνει τη σφραγίδα της στον τόπο μας και είναι κρίμα να βρίσκονται κάποιοι που να την καταστρέφουν. Είναι μεγάλο κρίμα...» επεσήμανε ο Δημήτρης Νικολακάκης, πρόεδρος της Ένωσης Πνευματικών Δημιουργών.

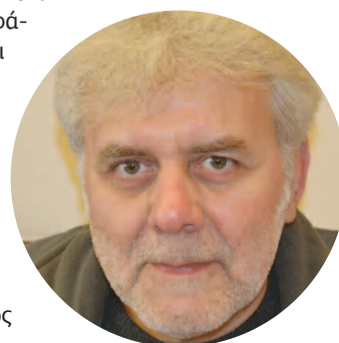
«Τα μνημεία είναι η ιστορία μας»

«Θυμάμαι το Γερμανικό πουλί στην θέση του, στον Μακρύ Τοίχο. Κομμάτια από το Αγαλμα της Ελευθερίας έχω δει στον προαύλιο χώρο των Τάφων των Βενιζέλων, επίσης ξέρω ότι ο ανδριάντας του Πρίγκιπα Γεωργίου είναι τοποθετημένος σε μια αποθήκη του Ναυστάθμου. Θεωρώ ότι τα μνημεία μας είναι η ιστορία μας και σαν τέτοια πρέπει να αντιμετωπίζονται. Εξάλλου εάν θεωρήσουμε ότι "κατέβηκε" από κάποιους το "Γερμανικό πουλί" γιατί φέρνει μνήμες αρνητικές στον τοπικό πληθυσμό, θα έπρεπε με την ίδια λογική να "κατεβάσουμε" και τον Μιναρέ, τα Ενετικά τείχη, τον Φάρο... Εάν υιοθετήσουμε αυτήν την λογική τότε δεν θα διαφέρουμε από τους Τζιχαντιστές που τόσο αρνητικά προβάλλουμε» επεσήμανε ο Στέλιος Σταματουλάκης, προϊστάμενος στο Τμήμα Καθαριότητας και Πρασίνου του Δήμου Χανίων.

«Δεν μπορούμε να είμαστε δέσμιοι ενός παρελθόντος»

«Έχω εικόνες και από το Γερμανικό πουλί, και από κομμάτια του αγάλματος της Ελευθερίας σκορπισμένα στους Τάφους των Βενιζέλων, όμως τα συγκεκριμένα μνημεία δεν "έχουν να μουν πουν" κάτι ιδιαίτερο. Προσωπικά θεωρώ ότι όταν κάτι φύγει με τον α' ή β' τρόπο, το να το ξανα-φέρω στην επιφάνεια και να δημιουργήσω ξανά τα ίδια συναισθήματα, δεν έχει κανένα σκοπό. Είναι καλύτερο να μείνουν στη μνήμη αυτών που τα θυμούνται. Ετσι άλλωστε πηγαινει και η ιστορία. Η Ιστορία άλλωστε στο πέρασμα του χρόνου έχει ξεχάσει πάρα πολλά άλλα πράγματα. Ξεχασμένα μνημεία δεν είναι και ο Μιναρές στον Κουμπέ, Ολη η πόλη των Χανίων, όπου και να σκάψεις ό,τι και να κάνεις, θα βρεις πράγματα... Όμως δεν μπορείς συνέχεια να "σκάβεις", να είσαι στο παρελθόν, υπάρχει και το μέλλον που είναι μπροστά μας. Και τελικά δεν μπορούμε να είμαστε δέσμιοι ενός παρελθόντος» ανέφερε ο Γιώργος Σκανδάλης, βιβλιοπώλης.

ΜΑΡΙΑ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ
mariamystakidou@gmail.com

Υπάρχουν άνθρωποι που έρχονται στον κόσμο με προορισμό προκαθορισμένο. Κάπως έτσι φαίνεται πως συνέβη και με τον Σταύρο Ψαρουδάκη. Από πολύ μικρός, χωρίς να γνωρίζει γιατί, αγαπούσε τη λύρα και το τραγούδι. Και ήταν τόσο η επιθυμία του να παίξει λύρα που καμωνόταν πως έπαιζε χρησιμοποιώντας... ξύλα, μέχρι που ο πατέρας του, του αγόρασε μία. Τότε ο Σταύρος ήταν 13 χρονών. Από εκείνη τη στιγμή, δεν σταμάτησε να παίζει και να τραγουδά, με την ιδιαίτερη φωνή του, τραγούδια της κρητικής παράδοσης και όχι μόνο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΨΑΡΟΥΔΑΚΗΣ

“Γεννημένος” λυράρης

«... πρώτη που ανακάλυψε το “ταλέντο” μου», λέει γελώντας, «ήταν μια θεία μου. Με άκουσε να τραγουδώ Ερωτόκριτο, και έλεγε σε όλους πως θα γίνω καλλιτέχνης».

Πότε ανακάλυψες πως ο δρόμος σου είναι η μουσική και το τραγούδι;

Από τότε που ήμουν παιδί, ήξερα πως θέλω να ασχοληθώ με τη μουσική. Αυτό αγαπούσα. Ζητούσα συνέχεια στον πατέρα μου να μου πάρει λύρα. Και τραγουδούσα. Μου άρεσε πολύ το τραγούδι. Όταν τελικά πήρα τη λύρα στα χέρια μου, δεν την άφηνα. Σε κάθε ευκαιρία, τρύπωνα στην αποθήκη του σπιτιού και έπαιζα. Ακουγα από ένα κασετόφωνο τραγούδια, και τα έπαιζα με τη λύρα. “Δάσκαλός μου” ήταν το κασετόφωνο. Ωρες φώναζε η μάνα μου να αφήσω την λύρα για να πάω να φάω, αλλά εγώ εκεί, συνέχιζα να παίζω.

Πήγες σε Ωδείο;

Στα 16 μου πήγα σε Ωδείο στο Ρέθυμνο, αλλά για λίγους μόνο μήνες. Στην ουσία είμαι αυτοδίδακτος. Μπορώ όταν ακούσω κάτι, να το παίξω μετά ολόιδιο. Αυτό εντυπωσίασε αργότερα τον Γιάννη Μαρκογιαννάκη που με άκουσε τυχαία σε έναν γάμο συγγενή μου. Στον γάμο έπαιζε ο Μαρκογιαννάκης, αλλά επειδή είχα συγγένεια με το ζευγάρι, με ανέβασαν κάποια στιγμή στη σκηνή να παίζω. Αυτό ήταν. Από εκεί και μετά, ο Μαρκογιαννάκης ερχόταν και μου έκανε μαθήματα στο Ασκύφου (σ.σ.: ο Σταύρος Ψαρουδάκης κατάγεται από το Ασκύφου, στα Σφακιά), ήθελε να με βοηθήσει, πίστευε πολύ σε μένα, και μου έλεγε “παιδί μου εσύ αν αφήσεις τη λύρα θα είναι σαν να σκοτώνεις άνθρωπο”. Θυμάμαι ήταν φορές, που έπαιζε ένα τραγούδι και εγώ το άκουγα και αμέσως το έπαιζα σαν να το ήξερα. Με ρώταγε λοιπόν “μα το ήξερες;” και του απάντούσα “όχι”. Και τότε εκείνος έκλαιγε. Με αγαπούσε πολύ και μου έλεγε πως έχω γεννηθεί με ταλέντο.

Και μετά; Πώς ήρθε το “γυμνό τραγούδι” και οι συμμετοχές στο τηλεοπτικό “Νησί” και στο θεατρικό “Αναφορά στον Γκρέκο”;

Ετυχε και με άκουσε ο Νίκος ο Ζούδιαρης σε συναυλία που δίναμε με το σχήμα στο οποίο συμμετείχα τότε. Εντυπωσιάστηκε από τη λύρα και θέλησε να με γνωρίσει. Γνωριστήκαμε λοιπόν, εγώ ντρεπόμουν απίστευτα, και κάποια στιγμή μου πρότεινε να παίξω λύρα για μια δουλειά που ετοιμάζε για την τηλεόραση. Η δουλειά για κάποιους λόγους τελικά δεν έγινε, δεν συμφώνησαν, όμως ο Ζούδιαρης μου ζήτησε να συμμετέχω σε εκδήλωση που θα γινόταν προς τιμήν του Παλαμά. Ηθελε να τραγουδήσω μελοποιημένη ποίηση, το “γυμνό τραγούδι” του Παλαμά.

Στην εκδήλωση θα συμμετείχαν πασίγνωστοι τραγουδοποιοί, όπως η Ελένη Τσαλιγοπούλου, ο Σταμάτης Κραουνάκης, ο Ορφέας Περίδης, η Μελίνα Τανάγρη, ο Φοίβος Δεληβοριάς και πολλοί άλλοι και ο Ζούδιαρης ήθελε να τραγουδήσω και

Φωτογραφία:
Πάυλος Μπουζάκης

«Όταν πρωτοπήρα τη λύρα στα χέρια μου, δεν την άφηνα. Ακουγα από ένα κασετόφωνο τραγούδια, και τα έπαιζα με τη λύρα. “Δάσκαλός μου” ήταν το κασετόφωνο»

εγώ. Από την ταραχή μου και το άγχος μου δεν μου έβγαине φωνή όταν μου το πρότεινε...

Όταν τραγούδησα στην εκδήλωση, ο κόσμος που παρακολουθούσε ήταν απίστευτος!

Τόσο χειροκρότημα, τόσος ενθουσιασμός... Και ήμουν ένας εντελώς άγνωστος τραγουδιστής, ανάμεσα σε τόσους “μύθους”. Το “γυμνό τραγούδι”, ακριβώς όπως το τραγούδησα τότε, μπήκε στο cd που φτιάχτηκε με αφορμή την εκδήλωση για τον Παλαμά. Είναι μια, δεν θα το πω δουλειά, είναι μια συνεργασία που με συγκίνησε πολύ, που ακόμα με συγκινεί, ένα τραγούδι που αγαπώ πραγματικά.

Στο “Νησί” έπαιξα... τον εαυτό μου. Έκανα έναν λυράρη που παίζει και τραγουδά σε γάμο. Ήταν μια υπέροχη εμπειρία και χαίρομαι που συμμετείχα σε μια σειρά που αγαπήθηκε τόσο από τον κόσμο. Πρόσφατα, μου ζήτησαν να παίξω λύρα στην

παράσταση “Αναφορά στον Γκρέκο” που ανέβασε το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ., με τον Τάκη Χρυσικάκο στον πρωταγωνιστικό ρόλο. Η παράσταση είχε τεράστια επιτυχία, όπου και αν παίχτηκε, και θα επαναληφθεί το καλοκαίρι. Και πάλι, είμαι εξαιρετικά τυχερός, γιατί πρόκειται για ένα σπουδαίο έργο, βασισμένο στο ομώνυμο αυτοβιογραφικό μυθιστόρημα του Νίκου Καζαντζάκη, και χαίρομαι που αποτελώ και εγώ “κομμάτι” αυτής της παράστασης.

Πρόσφατα έπαιξες στο ενδιαίμεσο του “ρεσιτάλ” του Χρήστου Νικολόπουλου, στο ιστορικό Καφέ “Κήπος”. Πόσο “βάρος” ήταν να παίζεις δίπλα σε έναν “μύθο”;

Ήταν τεράστια ευθύνη, αλλά και μεγάλη τιμή και χαρά για μένα. Και το γεγονός ότι ο Χρήστος Νικολόπουλος μου είπε μετά από το ρεσιτάλ τα καλύτερα λόγια για τη μουσική και το τραγούδι μου, με έκανε

πραγματικά περήφανο. Αισθάνομαι πολύ τυχερός που ήμουν μέρος εκείνης της βραδιάς...

Εχεις παίξει και τραγουδήσει σε μαγαζιά, σε συναυλίες, σε γάμους, σε παραστάσεις... Σε έχουν “ενοχλήσει” συμπεριφορές του κοινού;

Ιδιαίτερα στα μαγαζιά, οι περισσότεροι που έρχονται να ακούσουν μουσική δεν συνειδητοποιούν ότι υπάρχουν κανόνες.

Εχει τύχει πολλές φορές ο κόσμος να κάνει φασαρία, προσπαθούν και αυτοί να ξεδώσουν από τα προβλήματά τους, και τα τελευταία χρόνια τα προβλήματα αυτά είναι πολλά. Σε αυτές τις περιπτώσεις, προσπαθούσα να τους επαναφέρω, όχι με λόγια, αλλά με τον δικό μου τρόπο. Συνήθως σταματώ να τραγουδώ και με το βλέμμα μου περιμένω να σταματήσουν. Νομίζω πως εξαρτάται από τον μουσικό το πώς θα συμπεριφέρεται το κοινό που τον ακούει... Με την οικονομική κρίση ο κόσμος άλλαξε. Δεν βγαίνουν όπως έβγαιναν για να διασκεδάσουν και όταν βγαίνουν είναι σκεπτικοί, κρατούν ένα ποτό και το μυαλό τους είναι αλλού. Η παρουσία τους και οι αντιδράσεις τους, το χειροκρότημα ασπόμε, είναι κάπως “μηχανικό”.

«Εχεις δυο φοβερά πιτσιρίκια, τον Γιώργο και τον Αντρέα, και είσαι παντρεμένος με μια πολύ γλυκιά γυναίκα, την Ευτυχία. Εχουν πάρει τα μικρά την αγάπη σου για τη μουσική; Πώς αντιδρούν όταν χρειάζεται να λείπει ο μπαμπάς τις νύχτες, όταν φεύγει για περιοδείες;» ρωτώ και ο Σταύρος Ψαρουδάκης γελάει...

Ο μεγάλος μου ο γιος παίζει ηλεκτρική κιθάρα και τα καταφέρνει πολύ καλά. Μοιάζει λίγο σε μένα, δηλαδή ακούει κάτι και μπορεί να το παίξει εξ ακοής.

Βέβαια είναι ακόμα μικρός, δεν μπορεί να ξέρω πώς θα εξελιχθεί και αν θα συνεχίσει να αγαπά την μουσική. Ο Αντρέας πάλι αγαπά τον χορό. Ξέρει κρητικούς χορούς και σε κάθε ευκαιρία του αρέσει να χορεύει. Η γυναίκα μου πάλι είναι όπως το είπες. Πολύ γλυκιά, πολύ καλή γυναίκα. Όταν πρωτο-

γνωριστήκαμε, σε ένα μαγαζί που έπαιζα τότε, της είχα πει: «μην με βλέπεις κάτω από τα φώτα. Εγώ σήμερα μπορεί να είμαι τραγουδιστής και αύριο να είμαι αγρότης». Δεν φοβάμαι τη δουλειά και πάντα, ακόμα και όταν δούλευα σε μαγαζί, πήγαινα το πρωί στις ελιές, σε αγροτικές δουλειές. Γύριζα σπίτι στις 6 το πρωί και στις 7 ήμουν στις ελιές...

Όσο για το πώς αντιδρούν όταν λείπω... Ο Γιώργος στην αρχή στεναχωριόταν και έκλαιγε, όταν έφευγα για να δουλέψω τη νύχτα. Και εγώ στεναχωριόμουν που στεναχωριόταν και είχα τύψεις... Και πάντα, όταν είμαι σπίτι με τα παιδιά, θέλω να τα προσέχω, να τους φτιάχνω να φάνε, να παίζω μαζί τους.

Μου αρέσει να είμαι με τα παιδιά μου. Δεν είμαι σαν και εκείνους που αφήνουν στη γυναίκα την ανατροφή τους. Θέλω να έχω ενεργή συμμετοχή, όσο πιο πολύ μπορώ.

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Φάντασμα με κουστούμι

» Roberto Arlt (μτφρ. Μαρία Μπεζαντάκου, εκδόσεις Καλλιγράφος)

Ο Αργεντινός συγγραφέας Ρομπέρτο Αρλτ (1900-1942), αντίποδας του Μπόρχες, όχι μόνο λογοτεχνικός αλλά και κοινωνικός, συνετέλεσε στην έκρηξη της λατινοαμερικάνικης λογοτεχνίας, κυρίως εκείνης του περιθωρίου, απομακρυσμένος καθώς στάθηκε από τον καλλιτεχνικά αχρείαστο ευπρεπισμό, επιχειρώντας να ισορροπήσει στο όριο ανάμεσα στην πραγματικότητα και το φανταστικό, μη φοβούμενος μια πτώση στο παράλογο της ύπαρξης, δίνοντας φωνή σε ένα πλήθος αποκλεισμένο από τα σαλόνια και τα μπουντουάρ μιας ελίτ με πρωταρχική έγνοια την αποστείρωση.

Και μια φωνή τόσο πρωτοπόρα, μην ξεννάτε πως βρισκόμαστε ακόμα στις αρχές του προηγούμενου αιώνα, δεν θα μπορούσε να χωρέσει στα σύνορα της ισπανικής γλώσσας, θα δραπετεύσει και θα καθορίσει, ανάμεσα σε άλλα ερεθίσματα, συγγραφείς όπως ο Ουίλιαμ Μπάρουζ ή ο Ίρβιν Γουέλς, για παράδειγμα. Παραδόξως στην χώρα μας, που τόσο αγαπάμε τους Λατίνους συγγραφείς, ο Αρλτ δεν βρήκε ποτέ τη θέση που του αναλογεί, ίσως η σχετικά πρόσφατη συμπλήρωση των οικονομικών κρίσεων εβδομήντα χρόνων από το θάνατό του με την απελευθέρωση των δικαιωμάτων που αυτά φέρουν να αποτελέσει ένα δέλεαρ. Ίσως και όχι.

Μάταιες φάνηκαν οι προσπάθειές μου να εξηγήσω τους λόγους, για τους οποίους βρέθηκα ολόγυμνος στη γωνία της οδού Φλορίδα με

την Κοριέντες στις έξι το απόγευμα, προκαλώντας τον αναμμένο πανικό σε κοπελίτσες και κυρίες που εκείνη την ώρα έκαναν τον περίπατό τους εκεί γύρω. Η οικογένειά μου, που έσπευσε να με επισκεφτεί στο τρελοκομείο όπου με μετέφεραν, άκουσε τις εξηγήσεις μου κουνώντας με θλίψη το κεφάλι και οι δημοσιογράφοι κυκλοφόρησαν τις πιο απρόβλεπτες εκδοχές αυτής της περιπέτειας.

Έτσι ξεκινά η απόπειρα του ήρωα-αφηγητή να διηγηθεί τη δική του εκδοχή μιας ιστορίας, φαινομενικά παράξενης -όπως και ο ίδιος άλλωστε παραδέχεται- όμως τελικά απόλυτα φυσιολογικής και απλής για εκείνον στον οποίο συνέβη, και τώρα έκπληκτος βλέπει τη διαστρέβλωση και τη μη κατανόηση εκ μέρους όχι μόνο της απρόσωπης κοινωνίας και των αδίστακτων μέσων ενημέρωσης, αλλά και της ίδιας του της οικογένειας ακόμα.

Είναι ο τρόπος πρόσληψης της πραγματικότητας εκείνος που πρωτίτως διαφοροποιεί τον ήρωα από την κοινωνία που τον περιβάλλει, ενοχλημένη καθώς στέκει στη θέα του γυμνού του κορμιού, και τον μετατρέπει σε έναν τρελό που δεν ξέρει τι λέει ή ακόμα χειρότερα σε κάποιον που παριστάνει τον τρελό, για να διαφύγει των επιπτώσεων του νόμου και της ηθικής.

Μια καταγιστική, πρωτοπόρα απολογία, ένα φλερτ με το παράλογο και το ντελίριο, με τα σύνορα ανάμεσα στο φανταστικό

και το ρεαλιστικό να απλώνουν και να μαζεύουν ανάλογα με τα κέφια του Αρλτ, που στιγμή δεν χάνει την ευκαιρία να μετατοπίσει το παράλογο προς την απέναντι πλευρά, υπενθυμίζοντας διακριτικά την παιδική ανάγκη για μύθο, την διάκριση ανάμεσα στο ψεύδος και τη φαντασία, που τόσο συγχέονται.

Αν ο Αρλτ δεν είχε τις συγκεκριμένες προσλαμβάνουσες, ίσως αντί για το Φάντασμα με κουστούμι να έγραφε το δικό του Κόκκινο Λουλουδί όπως ο Ρώσος Γκάρσιν ή τη δική του Ομολογία ενός δολοφόνου μέσα σε μια νύχτα όπως ο Γιόζεφ Ροτ- όμως τις είχε, χρόνια πριν την καθιέρωση του ρεαλισμού του Μαγικού Ρεαλισμού.

Μια ευχάριστη εκδοτική έκπληξη της περασμένης χρονιάς από τις εκδόσεις Καλλιγράφος. Ο Αρλτ είναι ένας κλασικός που αξίζει να ανακαλύψει κανείς.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΗΛΙΑ ΚΟΠΑΝΑΚΗ

Ποιητική συλλογή στον "Ίσκιο του Ερωτα"

«Η ποίηση είναι ένας πιστός σύντροφος σε χαρές και σε λύπες» επεσήμανε ο Ρεθυμνιώτης συγγραφέας, χημικός μηχανικός δρ Ηλίας Κοπανάκης, που παρουσίασε την ποιητική του συλλογή "Ίσκιος του Ερωτα" (Εκδόσεις Οστρία), στο Τεχνικό Επιμελητήριο, στα Χανιά.

Η συλλογή περιλαμβάνει 65 ποιήματα του Ηλία Κοπανάκη που

όπως ο ίδιος ανέφερε «έγραφα πριν 10-15 χρόνια, και πραγματεύονται τον Ερωτα προς την γυναίκα, τον άνθρωπο, την πατρίδα, τις αξίες, τις ιδεολογίες που μπορεί να αγαπήσαμε παράφορα. Θέλησα να εκδώσω αυτά τα ποιήματα που με εκφράζανε τότε όπως και τώρα για να προχωρήσω και στην έκδοση της επόμενης ποιητικής συλλογής» ανέφερε ο κ.

Κοπανάκης και πρόσθεσε ότι η ποίηση είναι «μια παρηγοριά, ένας φίλος συνοδοιπόρος, ένας πιστός σύντροφος σε χαρές και σε λύπες».

Για την ποιητική συλλογή μίλησε η αντιδήμαρχος Πολιτισμού, φιλόλογος Βαρβάρα Περράκη ενώ ποιήματα απήγγειλε η δικηγόρος κα Ευαγγελία Νικάκη.

ΕΛ.Φ.

Βιβλία

Χωρίς τέλος

Δάκρυ στον ωκεανό Γ':
Μυθιστόρημα

Manes Sperber

Εκδότης: Καστανιώτης

Στον τελευταίο τόμο της τριλογίας, η οδός του μαρτυρίου των πρώων του Μανές Σπέρμπερ περνάει από μια μικρή εβραϊκή πόλη της Πολωνίας, συνεχίζει στη Γιουγκοσλαβία

του Τίτο και καταλήγει στην απελευθερωμένη Γαλλία. Μια πλούσια θεματική παλέτα συγκροτεί το σκηνικό υποσύλωμα της μυθοπλασίας:

Η εβραϊκή θρησκευτική φιλοσοφία με κεντρικό πυρήνα την ιδέα της παθητικής αποδοχής της βίας και, αντιθετικά, η κοσμική αποθέωση της αντίστασης. Ο διάχυτος ευρωπαϊκός αντισημιτισμός. Το πνεύμα της Γιάλτας. Η συντριβή όσων εναντιώνονται εξίσου και στους δυο αντιμαχόμενους ολοκληρωτισμούς, τον ναζιστικό και τον σταλινικό. Η προβληματική της μετάβασης από την επανάσταση στην εξουσία. Η σχέση του αστού κομμουνιστή διανοούμενου με το λαϊκό άνθρωπο. Η προσωπικότητα του επαναστάτη-παίκτη, που όσο χάνει, τόσο παθαίνεται. Η λατρευτική προσήλωση στο ιδεώδες του σοσιαλισμού.

Το ψέμα της νηνεμίας

Βούλα Αργυροπούλου

Εκδότης: Ιωλκόσις

Μιλά για:

- Τα ψεύτικα σημάδια που νομίζεις ότι διακρίνεις στη διαδρομή της ζωής σου και που πάντα σε ξεγελούν γιατί άλλα σε περιμένουν στη γωνία που δεν μπορείς να τ' αποφύγεις.
- Τα δρομολόγια του έρωτα που δεν έχουν ανταπόκριση, γιατί άλλοτε περιμένεις στο σταθμό του, ώρες πριν άδικα, γιατί άλλοτε έχει φύγει το τρένο του, πριν φτάσεις, γιατί άλλοτε συμβιβάζεσαι με μια θέση στο τελευταίο βαγόνι του "μουτζούρη" ή γιατί άλλοτε συγκρούεσαι μετωπικά μ' αυτόν.

• Τη διαδρομή μιας μάνας που σαν βαρκάρης οδηγεί τα παιδιά της στη νηνεμία μέσ' από τις δικές της φουρτούνες.

• Τη συνέχεια του μυθιστορήματος "Ο βαρκάρης και τ' απόνερα", αλλά κι από μόνο του κάνει τη δική του αυτόνομη διαδρομή.

Η Άκρα Ταπείνωση

Ρέα Γαλανάκη

Εκδότης: Καστανιώτης

Το μυθιστόρημα εστιάζεται στη νύχτα που πυρπολήθηκε η Αθήνα, την Κυριακή 12 Φεβρουαρίου του 2012.

Μια πρώην φιλόλογος

και μια πρώην ζωγράφος, που βρίσκονται να συγκατοικούν σε έναν "ξενώνα" του υποβαθμισμένου κέντρου, βγαίνουν κρυφά στις διαδηλώσεις. Η λοξή ματιά τους εισδύει -με τον δικό της ιδιαίτερο τρόπο- στην αόρατη και συμβολική πλευρά των βιαιών συγκρούσεων. Πανικοβάλλονται, χάνονται μέσα στη δική τους πόλη, εξωθούνται στην επαιτεία, χωρίς να χάσουν την προσωπική τους αίσθηση πραγμάτων. Επιστρέφοντας είναι πιο κοντά στην ανέφικτη Ιθάκη.

Ο αναρχικός γιος της μιας, ο χρυσαυγίτης μιας τρίτης που τις φροντίζει, μια νεαρή μετανάστρια και το παιδί της, ο γιατρός και η κοινωνική λειτουργός, τα φαντάσματα ενός ετοιμόρροπου αθηναϊκού σπιτιού και, φυσικά, οι νεοάστεγοι διασταυρώνονται με ποικίλους τρόπους μαζί τους είτε στη σπαρτασόμενη Αθήνα είτε λίγο αργότερα.

Σ' αυτό το ανθρωποκεντρικό πολιτικό μυθιστόρημα, η απερχόμενη γενιά του Πολυτεχνείου ανοίγει τον δύσκολο, τον αναγκαίο, αν όχι και μοιραίο διάλογό της με τις σημερινές εξεγέρσεις, με τη μεγάλη ανατροπή της ζωής τα τελευταία χρόνια, με τη μνήμη αλλά και με την Άκρα Ταπείνωση του άστεως.

Δάχτυλα πάνω

στο σώμα της

Μάνος Κοντολέων

Εκδότης: Πατάκης

Απλή ζωή έζησε και ζει η Λία. Προστατευμένα παιδικά χρόνια, συνετές σπουδές, δικό της ιατρείο, γάμο με άντρα που την αγάπησε. Πίσω από αυτή

τη σταθερή ζωή, κατάφερε να κρύβει απαγορευμένες επιθυμίες και ένοχα μυστικά. Μα τώρα η Λία ερωτεύτηκε. Μια γυναίκα. Και πλέον τα πάθη και τα μυστικά ενώνονται με πράξεις κοινωνικής συμπαράστασης και ιδέες ελευθερίας της έκφρασης. Κι έτσι η σταθερή ζωή της Λίας μπορεί -ίσως- να αποκτήσει ένα άλλο νόημα. Άλλο σκοπό. Ένα μυθιστόρημα για μια άλλη γυναικεία ταυτότητα, για ένα άλλο ερωτικό ένστικτο... Για μια πολιτική πράξη.

παιδότοπος

4ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΙΣΑΜΟΥ

Το θαύμα των "Μαντάτων" συνεχίζεται

Επιμέλεια:
**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ**
kakatsakis@sch.gr

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!

Εχω ασχοληθεί κι άλλες φορές στον Παιδότοπο με το μέγα θαύμα των "Μαντάτων", με τη μαθητική εφημερίδα του 4ου Νηπιαγωγείου Κισιάμου δηλαδή που έχει σαν προμετωπίδα τη φράση του Νίκου Καζαντζάκη: «Έχεις τα πινέλα, έχεις τα χρώματα, ζωγράφισε τον παράδεισο και μπες μέσα». Πώς να μην ασχοληθώ όμως και πάλι αφού και τα φετινά νηπιάκια του 4ου Νηπιαγωγείου της πόλης της Κισιάμου, έχοντας τα πινέλα και τα χρώματα, έχουν ζωγραφίσει τουλάχιστον δύο φορές μέχρι τώρα τον παράδεισο και έχουν μπει μέσα! Στα με αρ. 5 και 6 φύλλα της μοναδικής στο είδος της σε πανελλήνιο επίπεδο εφημερίδας τους "Τα

Μαντάτα του 4ου Νηπιαγωγείου", η οποία ειρήσθω εν παρόδω απέσπασε το πρώτο βραβείο στην κατηγορία του μαθητικού εντύπου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, από τη Γυναικεία Λογοτεχνική Συντροφιά, αναφέρομαι. Στα δύο φετινά φύλλα που καλύπτουν τους τέσσερις πρώτους μήνες της τρέχουσας σχολικής χρονιάς και που έφτασαν εδώ κι ένα μήνα περίπου στα χέρια μου, δηλαδή.

Τι να πρωτοχωρέσει, αλήθεια, απ' τις 8 συν 12 μεγάλες έγχρωμες σελίδες των δύο φύλλων των "Μαντάτων" στη στένα του Παιδότοπου! Ένα το κρατούμενο... Πώς να φανεί έστω και κατ'ελάχιστον το μέγεθος της δουλειάς που με τα παιδιά και για τα παιδιά, και με τη βοήθεια μιας ομάδας "εξωτερικών" συνεργατών

γίνεται απ' τις δασκάλες τους, την Άννα Στεφανουδάκη, την Ευανθία Ελευθεριάδου, την Ιωάννα Κολοκυθά και την Άννα Μούντη, όμως, η κύρια έγνοια μου. Εν πάσει περιπτώσει! Ας παρηγορηθώ στην σκέψη ότι ο λέων κρίνεται και εξ' ονύχων και ας αρκεστώ να εκφράσω, μαζί με τα συγχαρητήριά μου και τον θαυμασμό μου για τη συνέχιση του θαύματος...

**Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης,
δάσκαλος**

Σημείωση: Το υλικό της σελίδας προέρχεται απ' το 6ο φύλλο.

Στα "Μαντάτα" το πρώτο βραβείο από τη Γ. Λ. Συντροφιά

Η εφημερίδα του 4ου Νηπιαγωγείου Κισιάμου με τίτλο "Τα Μαντάτα του 4ου Νηπιαγωγείου" διακρίθηκε στην κατηγορία του μαθητικού εντύπου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και απέσπασε το 1ο Βραβείο στον 59ο Διαγωνισμό της Γυναικείας Λογοτεχνικής Συντροφιάς.

Η απονομή των βραβείων έγινε την Παρασκευή 19 Δεκεμβρίου 2014 στην Στοά Βιβλίου.

Το σχολείο εκπροσωπήθηκε από τους εκπαιδευτικούς Στεφανουδάκη Άννα, Ελευθεριάδου Ευανθία, Κολοκυθά Ιωάννα, Μούντη Άννα και μαθητές. Το βραβείο παρέλαβαν οι μαθητές: Δασοπούλου Κασσάνδρα, Μπατιστάκη Γεωργία, Πατεράκης Αντώνης, Σκορδυλάκης Διονύσης. Στην εισήγησή της η Επιτροπή Βραβείων αναφέρθηκε στα "Μαντάτα του 4ου Νηπιαγωγείου" ως «ένα αξιόλογο έντυπο της προσχολικής

εκπαίδευσης, που διακρίθηκε για τη ζωντάνια, την αυθεντικότητα και το θεματικό πλουραλισμό των κειμένων του». Η Επιτροπή Βραβείων συγχάρηκε τα παιδιά «για τη δημιουργική τους προσπάθεια καθώς και τους αξιόλογους εκπαιδευτικούς τους».

Η προϊσταμένη του 4ου Νηπιαγωγείου Κισιάμου, Στεφανουδάκη Άννα, αφού ευχαρίστησε την Επιτροπή,

αναφέρθηκε στις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει το σχολείο στην έκδοση της εφημερίδας αλλά και στην συμπαράσταση του Συλλόγου Γονέων και δύο σημαντικών ξεχωριστών ανθρωπων των κ. Αντώνη Μουντάκη και της κ. Ελένης Τουλουπάκη που με τη βοήθειά τους ο στόχος της έκδοσης επιτεύχθηκε. Οπως δήλωσε η κ. Στεφανουδάκη η εφημερίδα θα συνεχίσει την πορεία της.

eTwinning - Η Κοινότητα για τα σχολεία στην Ευρώπη

Εκπαιδευτικοί από όλες τις χώρες μπορούν να βρεθούν μεταξύ τους, να συναντηθούν εικονικά, να ανταλλάξουν ιδέες και παραδείγματα πρακτικής, να δημιουργήσουν Ομάδες και να αναλάβουν τη διεξαγωγή online έργων. Το σχολείο μας ανέλαβε και υλοποιεί πρόγραμμα eTwinning για το σχολικό έτος 2014-15. Συγκεκριμένα συμμετέχει στο πρόγραμμα Christmas cards και συνεργάζεται με σχολεία από επτά διαφορετικές περιοχές. Ελ-

λάδα, Τουρκία (2 σχολεία), Ηνωμένο Βασίλειο, Πολωνία (2 σχολεία) και Ισπανία, μια ομάδα, μια παρέα που δουλεύουμε μαζί ανταλλάσσοντας ήθη, έθιμα και φυσικά κάρτες

με θέμα τα Χριστούγεννα. Ήδη πήραμε στα χέρια μας τις πρώτες Χριστουγεννιάτικες κάρτες από την Ισπανία, τη Θεσσαλονίκη και την Τουρκία.

"Αγωνίζομαι για την οδική ασφάλεια"

Εκδηλώσεις για την πρόληψη των τροχαίων ατυχημάτων. Την Πέμπτη 13 Νοεμβρίου 2014 το πρωί πήραμε τα σήματα που φτιάξαμε, τα κράνη μας, το πατίνι και τα ποδήλατα, το φανάρι μας και πήγαμε στο "Τσατσαρωνάκειο" Πολύκεντρο της Ιεράς Μητροπόλεως Κισιάμου και Σελίνου. Εκεί είχε πολύ κόσμο, μαμάδες και μπαμπάδες, μεγάλους και παιδιά. Ήταν η μέρα που τραγουδήσαμε το τραγούδι "Προσοχή στον δρόμο προσοχή" και δείξαμε σε όλους πώς πρέπει να κάνουμε ποδήλατο με κράνος και ρούχα χρωματιστά. Ο τροχονόμος είναι φίλος μας και προσέχει τα αυτοκίνητα στον δρόμο να μην τρακάρουν.

Διαβάσαμε πολλά βιβλία για τα σήματα, τα αυτοκίνητα και τους πεζούς και παίξαμε πολλά παιχνίδια. Διαλέξαμε

να δείξουμε στα άλλα παιδιά που ήταν εκεί εικόνες από το βιβλίο του Ιωάννη Στρατιδάκη με τίτλο "Τι μπελάς αυτός ο δρόμος... Να! Το λέει

ο τροχονόμος" που διαβάσαμε και μας άρεσε. Στο τέλος μας έδωσαν και ένα βιβλίο με cd που έχει το τραγούδι "Προσοχή - προσοχή".

Ανέκδοτο!@#*?;

Στο νηπιαγωγείο, η κυρία ρωτάει τα παιδάκια...

- Νικολάκη, πώς κάνει η αγελάδα; Μούσουσουσου, κυρία!!!
- Ελενίτσα, πώς κάνει η γάτα; Νιάου, κυρία!!
- Θανασάκη, πώς κάνει το ποντίκι; - Κλικ, κυρία!!

Αγγελίες

Ενοικιάσεις

Κουτί ταχυδρομείου χάρτινο, κίτρινου χρώματος ενοικιάζεται μετά το τέλος των γιορτών. Τιμή συζητήσιμη.

Ζητείται...

Κορνίζα σε μοντέρνο σχέδιο και χρώμα για να φιλοξενήσει αναμνήσεις του χρόνου που φεύγει.

Βρέθηκε...

Μισοφαγωμένο μελομακάρονο. Αναζητείται το άλλο μισό. Οποιος γνωρίζει κάτι παρακαλώ να επικοινωνήσει μαζί μας.

Σπαζοκεφαλιές...

- Έχουμε 3 διακόπτες από τους οποίους θέλουμε να δούμε ποιος ανάβει το φως στο μπάνιο. Στο μπάνιο μπορούμε να μπουμ μια μόνο φορά και η πόρτα είναι κλειστή οπότε δε μπορούμε να δούμε αν ανάβει το φως παρά μόνο αν ανοιξοίμε την πόρτα. Λοιπόν ποιος διακόπτης αντιστοιχεί στο μπάνιο;
- Τρέχεις σε αγώνα με αυτοκίνητα και είσαι 3ος. Εάν προπεράσεις τον 2ο, τι θέση θα έχεις στον αγώνα;

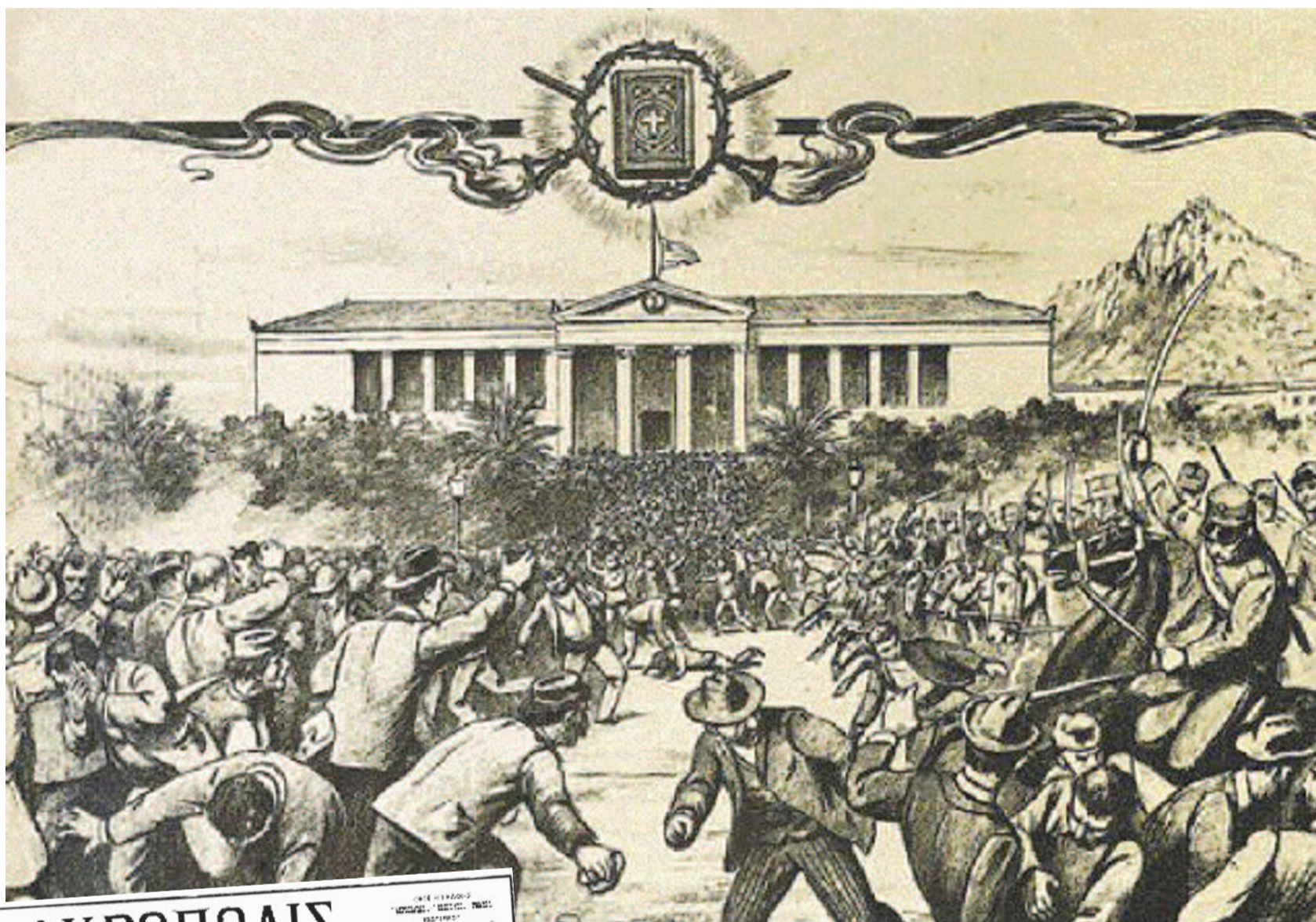
ΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 20ου ΑΙΩΝΑ

Τα “Ευαγγελικά”

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ
ΑΝΔΡΕΟΥ

ε την ονομασία “Ευαγγελικά” ή “Ευαγγελικά” έμειναν στην ιστορία τα αιματηρά επεισόδια, τα οποία συνέβησαν στην Αθήνα στις 8 Νοεμβρίου 1901, με αφορμή τη μεταγλώττιση του Ιερού Ευαγγελίου στη δημοτική γλώσσα.

Εναν χρόνο μετά την πικρή ήττα του ελληνοτουρκικού πολέμου του 1897 η ελληνική κοινωνία αποζητεί καινούργιους δρόμους ανατάξεως των δυνάμεών της. Το γλωσσικό κίνημα του δημοτικισμού απλώνεται. Ο Ψυχάρης, ο Παλαμάς και τώρα ο Βλάσης Γαβριλίδης, δημοσιογράφος και εκδότης της “Ακροπόλεως”. Ακρότητες του δημοτικισμού, ακρότητες και του καθαρευουσιάνικου κατεστημένου. Τον αγώνα κατά του δημοτικισμού ανέλαβαν οι καθηγητές του Πανεπιστημίου Γεώργιος Χατζηδάκης (διαπρεπής γλωσσολόγος), Γ. Μυστριώτης, Βάσιος, Μαργαρίτης, Ευαγγελίδης κ.ά. Ο αγώνας υπήρξε σκληρός και βίαιος και έφθασε να αντιπαράθεση σε έριδες, σε φιλονικίες, σε ελεεινές συκοφαντίες και προσωπικούς διασυρμούς. Το 1898 η βασίλισσα Όλγα έδωσε εντολή στη γραμματέα της Ιουλίτσα Σωμάκη, λόγια, να μεταγλωττίσει στη δημοτική τα Ευαγγέλια, γιατί πίστευε ότι κατ’ αυτόν τον τρόπο ο απλός λαός θα εννοούσε και θα εμπέδωνε τον Θείο Λόγο. Στην αρχή οι αντιδράσεις ήταν χαλαρές, δεδομένου ότι είχε εξασφαλισθεί η σύμφωνη γνώμη του Αρχιεπισκόπου Προκοπίου Β'. Ωστόσο, η προπαγάνδα μιλούσε για «ρωσικά ρούβλια και χρυσά», για να βοηθηθεί η ενσωμάτωση της Μακεδονίας στη Βουλγαρία (η βασίλισσα Όλγα ήταν Ρωσίδα). Ο Αλέξανδρος Πάλλης, σπουδαίος λογοτέχνης δημοτικιστής και εγκατεστημένος στο Λονδίνο από το 1892 και υπάλληλος του εμπορικού οίκου Ράλλη, το 1901 μετέφρασε την Καινή Διαθήκη στη δημοτική και το 1902 την Ιλιάδα. Υπάλληλος, επίσης, του οίκου Ράλλη ήταν και ο έτερος δημοτικιστής Αργύρης Εφταλιώτης. Στις 9 Σεπτεμβρίου 1901 η εφημε-

Απεικόνιση των “Ευαγγελικών” επεισοδίων στον Τύπο της εποχής.

Η εφημερίδα “Ακρόπολις” είχε ταχθεί υπέρ της μετάφρασης του Ευαγγελίου στη δημοτική.

ρίδα “Ακρόπολις” του Βλάση Γαβριλίδη άρχισε να δημοσιεύει σε συνέχειες το Ευαγγέλιο του Ματθαίου σε μετάφραση του Πάλλη. Η αντίδραση πλέον σε δράση! Κατηγόρησε την “Σλάββα” βασίλισσα ως πραγματική υπεύθυνη της κατάστασης, ο Τύπος ομόθυμα, με ομοβροντία, επιτίθεται κατά της μετάφρασης αυτής, την οποία θεωρούν ότι υποκινήθηκε από σωβινιστικές βουλγαρικές οργανώσεις «για να διαβρωθεί η εθνική συνείδηση των Ελλήνων». Οι καθηγητές και οι φοιτητές της Θεολογικής Σχολής με κοινή ανακοίνωση χαρακτηρίζουν τη μεταγλώττιση του Πάλλη «γελοιοποίηση των τιμαλφεστέρων του έθνους κειμηλίων». Η Ιερά

Σύνοδος και το Οικουμενικό Πατριαρχείο εκφράζουν την ρητή αντίθεσή τους. Καταδικάζουν την μετάφραση, τη θεωρούν “βέβηλη”. Οι εφημερίδες “Καιροί”, “Σκριπ”, “Εμπρός”, εμφανίζουν τους δημοτικιστές άθεους, προδότες και πράκτορες των Σλάβων. Οι φοιτητές εκινήθησαν απειλητικώς κατά των Αρχών. Στις 5 και 6 Νοεμβρίου 1901 οι φοιτητές με οχλοκρατικές ταραχές ζήτησαν την παραίτηση της Κυβέρνησης Θεοτόκη. Οι θορυβώδεις διαδηλώσεις της φοιτητικής νεολαίας ενθαρρύνθηκε από τη “δελιγιαννική” αντιπολίτευση. Λιθοβολήθηκαν τα γραφεία της Ακροπόλεως. Οι φοιτητές στις 8 Νοεμβρίου 1901 οργάνωσαν μεγάλο συλ-

λαλητήριο στους στύλους του Ολυμπίου Διός κατά των δημοτικιστών. Η Αθήνα είχε όψη επαναστατημένης πόλης. Οι διαδηλωτές συγκρούστηκαν με τον στρατό, το αίμα χύθηκε άφθονο, σαν να περίσσευε ή να ήταν άχρηστο. Τρεις φοιτητές και 5 πολίτες νεκροί, οι τραυματίες ξεπέρασαν τους 80! Νεκροί οι Ν. Πάνστρας, Α. Παπαναστασίου, Ε. Παπαντωνίου, Ε. Δράκος, Ι. Διβάρης, Φ. Ρήγος, Ι. Στεφανίδης, Στράτος, αγνώστων λοιπών στοιχείων. Οι φοιτητές παρέμειναν οχυρωμένοι στο Πανεπιστήμιο μέχρι στις 12 Νοεμβρίου 1901. Ο Βλάσης Γαβριλίδης, κάτω από την πίεση των οδοντρών εξελίξεων, σταμάτησε τη δημοσίευση των συνεχειών της μετάφρασης του Ευαγγελίου. Ο Αρχιεπίσκοπος Προκόπιος Β' στις 12 Νοεμβρίου παραιτήθηκε. Η Κυβέρνηση του “τρικουπικού” Γεωργίου Θεοτόκη, αν και έλαβε ψήφο εμπιστοσύνης στη Βουλή, υπό το άγος των θλιβερών γεγονότων παραιτήθηκε. Χάος και πλήρης αβεβαιότητα στην πολιτική ζωή της χώρας. Η συνέχια υπήρξε συνταγματικά ανώμαλη. Πρωθυπουργός διορίστηκε ο Αλέξανδρος Ζαΐμης, ο οποίος είχε 14 βουλευτές στη Βουλή, έναντι 49

του Δελιγιάννη. Ενα μήνα αργότερα, στις 12 Δεκεμβρίου 1901 οι φοιτητές έκαναν και νέο συλλαλητήριο, ειρηνικό τη φορά αυτή, στους στύλους του Ολυμπίου Διός. Εκαψαν συμβολικά ένα αντίτυπο του μεταφρασμένου Ευαγγελίου, ενέκριναν ψήφισμα για την απαγόρευση της κυκλοφορίας του έργου αυτού και για την τιμωρία καθενός επιχειρούντος στο μέλλον μετάφραση ξανά και διαλύθηκαν ήσυχα. Τα δεινά, όμως, εξαιτίας των “Ευαγγελικών” συνεχίστηκαν. Στις 21 Ιανουαρίου στη Βουλή ξέσπασε σφοδρή και θυελλώδης επίθεση κατά της Κυβέρνησης Ζαΐμη. Αμφισβητήθηκε ισχυρά και το Στέμμα. Σχεδόν ολόκληρη η χρονιά του 1902 πέρασε με εναλλαγή κωμικοτραγικών πολιτικών καταστάσεων εσχάτης υποστάθμης. Οι εκλογές έγιναν στις 17 Νοεμβρίου 1902. Ο πολιτικός δόλος, η απάτη, η μικροπολιτική, οι συγκολλησεις λυκοφιλίας, οι οξυτέρτες, οι απρέπειες, οι αμετροέπειες, πυραμιδώθηκαν και πύργωσαν προ και μετά τις εκλογές αυτές. Μετά τις εκλογές οδηγηθήκαμε σε νέες ακρότητες. Οι πολιτικές ομάδες δεν μπορούσαν να ξεχωρίσουν τις ανέπλεκες δυνάμεις τους! Ποιοί ήταν με ποιους! Ο λαός

της Αθήνας αγανάκτησε. Οι διαδηλώσεις, γεμάτες οργή και αγανάκτηση, κράτησαν 5 ημέρες. Τα έξαλλα πλήθη έκαναν κάτι κατά των φαύλων πολιτικών. Αρπαξαν σανίδες από δύο υπό ανέγερση οικοδομές της οδού Σταδίου και με τα πρωτότυπα και πρωτόγονα αυτά όπλα όρμησαν στα σπίτια των πολιτικών για να τους εξυλοκοπήσουν! Σκηνές απείρου κάλλους στην Αθήνα! Οι πολιτικοί αρχηγοί συλλήβδην ονομάστηκαν από τον λαό “παλιοτενεκέδες”. Αυτά τα γεγονότα πέρασαν στην Ιστορία ως «σ α ν ι δ ι κ ά». Ο ερευνητής της περιόδου αυτής Γιάννης Κορδάτος, υποστηρίζει ότι τα γεγονότα αυτά των “Ευαγγελικών” κ.λπ. τα υποκίνησε ο γερμανικός ιμπεριαλισμός, τον οποίο εννοούσε στην Ελλάδα η Σοφία, αδελφή του Κάιζερ και σύζυγος του διαδόχου Κων/νου, ενώ η βασίλισσα Όλγα εξυπηρετούσε τα ρωσικά συμφέροντα. Υποστηρίζει ο Κορδάτος, αλλά και πολλοί άλλοι (π.χ. ο Τάσος Βουρνάς), ότι με χρήματα της γερμανικής διπλωματίας εξαγοράστηκαν οι παραπάνω εφημερίδες να κάνουν τις επιθέσεις αυτές, για να συκοφαντηθεί η ρωσική πολιτική στην Ελλάδα.

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΡΑΚΑΚΗ**

ΟΙ ΣΚΟΡΕΡ ΤΟΥ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΟΣ

Αφιέρωμα στους Τζούνιορ

ε τους τζούνιορ μπαίνει σήμερα στην τελική ευθεία και το τρίτο από τα πρωταθλήματα των υποδομών που διοργανώνει η ΕΠΣΧ. Σειρά λοιπόν να παρουσιάσουμε και τις ομάδες με όλους τους σκόρερ -πλην Πλατανιά. Στις "διαδρομές" θα βρείτε τους σκόρερ των ομάδων που τερμάτισαν στις θέσεις από 4η έως 11η σε κάθε όμιλο -για τις 4ες και 5ες υπάρχει το πλήρες ρόστερ. Οι δύο πρώτες του κάθε ομίλου που αγωνίζονται σήμερα στα ημιτελικά αλλά και οι τρίτοι που έφθασαν κοντά στην πρόκριση παρουσιάζονται στην αθλητική στήλη της εφημερίδας με το πλήρες ρόστερ τους και βέβαια τους σκόρερ.

**Ιδοιμενέας
2008**

Τερματοφύλακας: Νικολαΐδης Γιώργος.
Αμυντικοί: Ψιστάκης-Χατζηδάκης Νίκος 6 γκολ, Καριμπιδής Αντρέας 2, Καλαμαρίδης Σήφης 1.
Μέσοι: Σκουλάκης Σωτήρης 14 γκολ, Μουτσάκης Γιάννης 8, Ανδρεάδης Παναγιώτης 6,

Μανουσάκης Στέλιος, Ντιακονο Ντανιέλ.
Επιθετικοί: Χαλβελάκης Δημήτρης 11 γκολ, Παπουτσάκης Μανώλης.
Όλα τα παιδιά έχουν γεννηθεί το 2005
Προπονητής: Πολέντας Γιώργος.

Ροδωπού

Τερματοφύλακας: Φρυδάκης Αναστάσιος 1 γκολ, Κατσικουλάκης Στέλιος*.
Αμυντικοί: Τσερκέζι Αρμπι 1 γκολ, Κατζάκης Θεμιστοκλής, Καμπούρης Σταύρος, Νάκος Ταξιάρχης*, Ναζάκης Πρόδρομος*, Καπνισάκης Στέλιος ('08), Χαραλαμπίδης Ευτύχης*.
Μέσοι: Μπραουδάκης Γιάννης 15 γκολ, Κερανοτσιμπασάκης Μανώλης 1 γκολ, Σταυρουλάκης Γιάννης*, Καλογεράκης Αγγελος ('07),

Μαρκετάκης Αναστάσιος*, Ντουσάκη Κατερίνα ('07), Χινόπουλος Μανώλης ('08), Μαντραμπατζάκης Χαράλαμπος ('08).
Επιθετικοί: Καλογεράκης Γιάννης 19 γκολ, Μαναράκης Μανώλης ('08), Ψαρουδάκης Γιώργος ('07), Χαραλαμπίδης Ιωάννης ('09). Τα παιδιά με αστερίσκο έχουν γεννηθεί το 2006, τα υπόλοιπα το 2005 ενώ υπάρχουν και μικρότερα στα οποία αναγράφεται μέσα σε παρένθεση το έτος γέννησης.
Προπονητής: Ανθούσης Δημήτρης.

Νέος Κισσαμικός

Τα 22 γκολ πέτυχαν οι: Κουνελάκης Στέφανος

7, Πατεράκης Μιχάλης 4, Ανουσάκης Δημήτρης 4, Πολυχρονάκης Νίκος 2, Κουτρομπιλίας Νίκος 1, Αθανασάκης Μανώλης 1 ενώ άλλα 3 τέρματα προήλθαν από μηδενισμό και ένα από αυτογκόλ.
Προπονητής: Μαριανάκης Μιχάλης.

Ηρακλής Νεροκούρου

Τερματοφύλακες: Μουτζούρης Βασίλειος (20 αγ.), Χότζα Αλφρεντ* (12 αγ.).

Αμυντικοί: Βαγιωνάκης Απόστολος (20 αγ.-2 γκολ), Καφέτζης Αντρέας (18 αγ.), Γιουσούφ-λας Βασίλειος (14 αγ.), Μπαγιάτης Αντρέας* (12 αγ.-1 γκολ), Μαλιάρος Κων/νος* (8 αγ.-3 γκολ), Καγιαδάκης Αντρέας* (7 αγ.), Χαϊντάρι Αγγελος* (4 αγ.), Βρουβάκης Παναγιώτης* (4 αγ.), Χατζηκουδέλης Ιωάννης* (2 αγ.), Κοτσιφάκης Ιωάννης* (1 αγ.).

Μέσοι: Σπανουδάκης Αντρέας (19αγ.-22 γκολ), Λέντερης Γεώργιος (19 αγ.-3 γκολ), Μπασάκης Γεώργιος* (19 αγ.-4 γκολ), Νικο-

λακάκης Νεκτάριος* (8 αγ.-2 γκολ), Καλογεράκης Αντρέας* (12 αγ.-3 γκολ), Μπνός Αλέξανδρος* (8 αγ.), Καμισάκης Ιωάννης* (7 αγ.).

Επιθετικοί: Μιχαλάκης Γεώργιος (19 αγ.-8 γκολ), Λαδάς Αγγελος (12 αγ.-15 γκολ), Μελίδης Αλέξανδρος (12 αγ.), Παρασκάκης Σταύρος* (18 αγ.-5 γκολ), Μαραγκουδάκης Ηλίας* (11 αγ.-1 γκολ), Πολυχρόνης Μιχάλης* (9 αγ.), Ρομελιωτάκης Ραφαήλ (3 αγ.), Τζογανίδης Γιώργος (1 αγ.).

Τα παιδιά με αστερίσκο έχουν γεννηθεί το 2006, τα υπόλοιπα το 2005.

Προπονητής: Τζατζιμάκης Γιώργος.

Αστέρας Χαλιέταις

Τερματοφύλακες: Μυλωνάς Ανδρέας, Μέρτενς Ανδρέας.

Αμυντικοί: Ηλιάκης Γιάννης 2 γκολ, Κοκολαντωνάκης Παναγιώτης, Ζυμβραγουδάκης Φάνης, Γιανναράκης Γιάννης*, Κανατάκης Σταύρος, Μπριτζολάκης Αλέξανδρος, Λεδάκης Στέφανος, Βερονίκης Στάθης, Παπάζογλου Ανδρέας*
Μέσοι: Ασβεστάς Γιώργος 14 γκολ, Βιολάκης Γιάννης*.

Μεσοεπιθετικοί: Πενταράκης Μιχάλης 10 γκολ, Μαρτσάκης Γιώργος* 3, Δασκαλόπουλος Γιάννης ('07) 1 γκολ, Κουκλινός Μιχάλης*, Αμραντίδης Γιώργος*, Μαρινάκης Θεοχάρης ('07).
Επιθετικοί: Πιπεράκης Μανώλης 14 γκολ, Βαρδαλάκης Λευτέρης 9, Καρκαβάτσος Γιώργος*, Παπάζογλου Κώστας, Κλιματσάς Νίκος. Τα παιδιά με αστερίσκο έχουν γεννηθεί το 2006, τα υπόλοιπα το 2005 και δύο το 2007.

Προπονητής: Τσαγκαράκης Γιώργος.

Αρης Σούδας

Τα 29 γκολ πέτυχαν οι: Γιοβάνης Γιώργος 7, Θανασιός Σωτήρης 4, Παλάσκας Βασίλης 3, Παρασκάκης Μανώλης 3, Σταυρουλιδάκης Νίκος 2, Σκοπελίτης Κων/νος 2, Μιχελάκης Παναγιώτης 2, Ζαγουράκης Γιώργος 1, Πενταράκης Κων/νος 1 ενώ άλλα 3 τέρματα προήλθαν από μηδενισμό.

Προπονητής: Χατζηγιάννης Μιχάλης.

Τα 41 γκολ πέτυχαν οι: Στότσιος Αντώνης 13 γκολ, Σταυρίδης Εφραίμ 11, Κοτζαμιάλης Κων/νος 8, Φουντουλάκης Νίκος 7, Μακρυγιαννάκης Κων/νος 1, Τσαούση Αγγελος 1.
Προπονητής: Αγγέλης Θανάσης.

Μινώταυρος

Απόλλων

Τα 39 γκολ πέτυχαν οι: Οσμάνι Αρλίν 15, Παπαδουλάκης Δημήτρης 9, Σπυρογιαννάκης Αντρέας 7, Καφεσάκης Μιχάλης 5, Σεληνιωτάκης Στέλιος 2, Νάσε Βασίλης 1.
Προπονητής: Χαζηράκης Γιάννης.

Τα 29 γκολ πέτυχαν οι: Χαιρετάκης Μανώλης 15, Ορφανίδης Θόδωρος 7, Μπολανάκης Αργύρης 3, Κατσανεβάκης Ευτύχης 2, Γιανναράκης Πέτρος 1, Χαλκιαδάκης Λευτέρης 1.
Προπονητής: Θεμελής Νίκος.

Περιβόλια

Ασπίδα

Τα 35 γκολ πέτυχαν οι: Κανιамός Σταύρος 10, Μπίτι Κριστιάν 9, Κελαϊδής Αλέξανδρος 5, Αλεξανδρόπουλος Μιχάλης 4, Παπαδάκης Λευτέρης 3, Κατός Γιώργος 1, Κατός Βαγγέλης 1, Λεγάκης Μανώλης 1, Νικολαΐδης Ανέστης 1.
Προπονητής: Κούτας Βασίλης.

Πλατανιάς

Πέτυχε 23 γκολ αλλά κατόπιν επιθυμίας της ομάδας δεν κρατήθηκαν σκόρερ.
Προπονητής ήταν ο Τσιάκαλος Γιάννης.

Τιτάν Καλυβών

Τα 24 γκολ πέτυχαν οι: Πέπα Αντριάνο 10, Ταχιράι Αρης 8, Μακρογιάννης Παναγιώτης 3 ενώ άλλα 3 τέρματα προήλθαν από μηδενισμό.
Προπονητής: Πιπεράκης Λεωνίδας.

Τα 13 γκολ πέτυχαν οι: Μαραγκουδάκης Χάρης 4, Κουτσαυτάκης Φαίδωνας 4, Βρακουράκης Βαγγέλης 2, Μαρκάκης Αγγελος 1, Τσουλακάκης Ραφαήλ 1, Μαρκάκης Μανώλης 1.
Προπονητής: Μπαρδάτσος Δήμος.

Παγχανιακός ΟΦΧ

Νέοι Χανίων

Τα 7 γκολ πέτυχαν οι: Μπαλιού Κων/νος 3, Σίνι Αλέξανδρος 1 ενώ άλλα 3 τέρματα προήλθαν από μηδενισμό.
Προπονητής: Αγγελάκης Μαρίνος.

Γρανίτης

Τα 6 γκολ πέτυχαν οι: Καφετζίου Αλέξανδρος 3, Αυτζάγγελος Αντώνης 1, Κοκκινάκης Παναγιώτης 1, Σκουτελάκης Γρηγόρης 1.
Προπονητής: Λαμπιθιανάκης Γιώργος.

Ε.Θ.Καμίνια

Τα 7 γκολ πέτυχαν οι: Σοφιανόπουλος Δημήτριος, Γεντεκάκης Βαρθής 1, Καντονάκης Μανούσος 1, Λεβεντάκης Νίκος 1 ενώ άλλα 3 γκολ προήλθαν από μηδενισμό.
Προπονητής: Ζερβουδάκης Γιώργος.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *HIERASIMUM pilosella* (Ιεράκιο το πλιματώδες). Ανήκει στην οικογένεια των Συνθέτων. Φύεται σε όλη την Ευρώπη. Το συναντούμε πάνω σε πλαγιές, κατά μήκος των σιδηροδρομικών γραμμών και στα ξερά λιβάδια.

Ιεράκιο

Είναι ποώδες φυτό, που έχει στη βάση του ένα ρόδακα από ακέραια φύλλα, γκριζοπράσινα, με μεγάλες άσπρες τρίχες και από τις δύο πλευρές του φύλλου. Το μήκος τους φτάνει τα 7 εκατοστά. Κεφάλιο μονήρες, κίτρινο σαν θειάφι, φερόμενο πάνω σε τριχωτό ποδίσκο, ύψους 15 εκατοστών. Υπάρχουν περισσότερα από 250 είδη Ιεράκιου στον κόσμο και όλα έχουν περίπου τις ίδιες θεραπευτικές ιδιότητες. Άλλες πηγές αναφέρουν 700 είδη του φυτού. Στη χώρα μας συναντούμε 44 από τα είδη αυτά.

Ιστορικά στοιχεία

Βότανο που χρησιμοποιείται από την αρχαιότητα. Από παλιά το θεωρούσαν κατάλληλο για ένα μεγάλο φάσμα παθήσεων.

Είναι ένα από τα αρχαία παραδοσιακά βότανα στην Αγγλία και την Ουαλία.

Ο Κούλπεπερ έγραφε για το βότανο «ο χυμός του φυτού σε κρασί ή το αφέψημά του θεραπεύει τον ίκτερο. Να το πίνουν πρωί και απόγευμα και μόλις το πίνουν να μην πίνουν τίποτε άλλο για δύο ώρες. Είναι ειδικό φάρμακο για τις πέτρες και τους πόρους του εντέρου. Το αφέψημα με ραδίκι και κενταύριο είναι αποτελεσματικό για την υδρωπικία και τις ασθένειες της σπλήνας. Σταματά την αιμορραγία στο στόμα ή την μύτη».

Το βότανο χρησιμοποιήθηκε για αναπνευστικά προβλήματα όταν συνοδεύονται από μεγάλες ποσότητες βλέννας, από ερεθισμό και ίσως από εξαγωγή αίματος κατά το βήχα.

Η ονομασία του βοτάνου κατά μία εκδοχή ετυμολογείται από την λέξη ιέραξ (γεράκι) επειδή οι αρχαίοι πίστευαν ότι το αρπακτικό αυτό πτηνό δυνάμωνε την όραση του τρώγοντας τον βλαστό του φυτού.

Χρησιμοποιήθηκε ακόμη για τις αντιβιοτικές του ιδιότητες εναντίον των βρουκελλώσεων και σε ορισμένες περιπτώσεις σοβαρών διαρροιών. Χρησιμοποιούταν επίσης σε γαργάρες

(έγχυμα) και σε μορφή σκόνης που εισπνέεται από την μύτη (πρέζα) σε περιπτώσεις ρινορραγιών.

Συστατικά - χαρακτήρας

Το ανθισμένο φυτό περιέχει αντιβιοτικές, φλαβονικές και κουμαρινικές ουσίες (λουτεολίνη και ουμπελλιφερόνη η οποία είναι κουμαρινικό παράγωγο με αντιβιοτική δράση), καφεϊνικό και κλωρογενικό οξύ, αιθέρια έλαια και τανίνη.

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Ανθίζει από τον Ιούνιο μέχρι τον Σεπτέμβριο. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται τα αέρια μέρη του φυτού. Η συλλογή τους γίνεται από τον Ιούνιο μέχρι τον Οκτώβριο.

Η δράση του βοτάνου οφείλεται στις ιδιότητες της ουλιπιφερόνης. Αυτός είναι και ο λόγος που το βότανο χρησιμοποιείται φρέσκο.

Η αποξήρανση του βοτάνου αδρανοποιεί την ουλιπιφερόνη. Αν όμως αμέσως μετά τη συλλογή η αποξήρανση γίνει στους 60 βαθμούς ή διατηρήσουμε το βότανο στην κατάψυξη, τότε δεν χάνει τις ιδιότητές του.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Το βότανο δρα ως αντιβιοτικό, διουρητικό, αποχρεμπτικό, επουλωτικό, αντιφλεγμονώδες, αντισπασμωδικό, ορεκτικό και αυξάνει την σιελόρροια.

Εσωτερικά χρησιμοποιείται ενάντια στο άσθμα και τα βρογχικά, βρογχικές αιμορραγίες, φλεγμονές, βήχα και κοκίτη, γρίπη, κυστίτιδες, φλεγμονές των νεφρών, διάρροια και βρουκέλλωση.

Οι ισχυρές διουρητικές ιδιότητες του φυτού τριπλασιάζει και διαλευκάνει τα ούρα, ελαττώνοντας την λευκωματουρία.

Ελαττώνει την εικόνα της νεφρικής ανεπάρ-

κειας όπως την δύσπνοια, πονοκέφαλο, αιμηνία και τάση για εμετό.

Σύμφωνα με σύγχρονες μελέτες το Ιεράκιο χρησιμοποιείται με επιτυχία για τη θεραπεία της βρουκέλλωσης, όταν η θεραπεία αρχίζει αμέσως με το φρέσκο φαρμακευτικό φυτό και δεν υπάρχουν επιπλοκές στα εσωτερικά όργανα.

Η τελική πτώση της θερμοκρασίας του ασθενούς με βρουκέλλωση, επιτυγχάνεται από την πρώτη μέχρι της τέταρτη ημέρα της θεραπείας με το έγχυμα του φυτού όταν αυτό είναι φρέσκο.

Το βότανο συνδυάζεται άριστα με Μαρούβιο, Φλόμο και Τουσιλάγκο ενάντια στον παροξυντικό κοκίτη.

Παρασκευή και δοσολογία

Παρασκευάζεται ως έγχυμα. Βάζουμε 10 γραμμάρια φρέσκο φυτό σε 100 γραμμάρια

βραστό νερό, το σκεπάζουμε και το αφήνουμε σε ηρεμία για 15 λεπτά. Σουρώνουμε και το πίνουμε κατά την διάρκεια της ημέρας.

Προφυλάξεις

Δεν αναφέρονται παρενέργειες. Τηρούμε την συνιστώμενη δοσολογία.

